

Uram, jó nekünk itt lenni
A te szent hajlékodbán,
Veled egyesülhetleni
Itt az oltár-titokban,
Értünk dobog és szent szived
Mejj bűnünkben is szeretet,
Uram, jó nekünk itt lenni,
Hol csalódní nem lehet.

"Ezt csak mi asszonyok szoktuk énekelni, létányia után, mikor még ott maradtunk magunkban". -mondotta Terzencén Semofcsánné/1910/. Szólt még arról is, hogy ezt az éneket egyik énekeskönyvben sem találta meg, s nem is volt hivatalos ének. Ő még gyakorlatban élte azt a régi szokást, amikor a népénekeket a parasztasszonyok mise vagy litánia után együttesen szokták énekelni, amikor már sem a pap, sem a kántor nem volt jelen. Ezt a magánájtatosságú, önnön örömeikre való együtténeklést már legtöbb helyen abbahagyták, mint mondják "ejis kimegy má a divatbú". Mi nemcsak a religiozitás kedvéért tesszük ezt szóvá, sokkal többet éreztünk meg öregjeink elbeszéléséből. A papok legtöbbje nem nagyon kedveli, s régebben is csak megtűrték/bár nem elle- nezték/a népénekeknek a templomi alkalmazását. A mai búcsúkon is megtűrik még. Ezek ellenére a régi búcsújárók a menetben, vagy a kegykápolnáknál még előveszik régi énekeiket/L. Segesd, Andocs stb/. Nagy kár, ennek a régi szokásnak mellőzése/esetleg tiltása/, mert itt nem csupán arról van szó, hogy idős asszonyaink sajnálattal veszik tudomásul a hivatalos álláspontok "újszerűségét", de meg- fosztva érzik magukat attól az ősi szokásban gyökeredző él- ménytől, amit az együtténeklés öröme jelent számukra. Ez pedig azt is jelenti, hogy ismét mind szegényebb lesz a népélet, /a néplélek/a sajátosan sokszínű magyar hagyományörzés rétegeinek egy fajtája; márpedig: a magyarságtudat ápolása, az egészséges lokálpatriotizmus nélkül színtelenebb, sivárabb lesz egész tár- sadalmi létünk, ezt természetesen nemcsak a vallásos hagyományok- ra vonatkozva értelmezzük, hanem a világi, műfaji, s egész ha- gyományrendünk összes relációira, amelyek együttesen fémjelzik nemzetünk, népünk -nemcsak egykori-, mai összetársadalmi képét, kultúráját, gazdag szokáshagyományát, ami megkülönböztet minket minden más néptől, s egyben éppen ezáltal köt össze bennünket más népek műveltségével is./Önismeret nélkül nincs más-szeretet.

Üdvöztőknek szén anyja,
Mennyeknek megnyílt kapuja,
Tengeren járók szép csillaga,
Boldogságos szűz Mária.

L. Szent Vay Utcai 201. sz. alatti.

Légy segítségé népednek,
Az elesött bűnösöknek,
Ki szülője Istenednek,
Anyja lettél a ~~t~~eremtődnek.

? "Teljes eredeti...gyerekkoromtól hallottam...ez is speciál
karádi ének,ami után érdeklődött Dobszai László is,s.erdélyi-
nek találta...állítólag székely eredetű... a felszabadító
háborúk után székely-töredék is maradt Karádon,talán azok-
tól marad itt..közbe hallottam a városmajori templomban is
nagyon kis differenciával...itt templomba is énekelték a
régiek,de ennek kottája nincs...a kántor énekelte,én meg
utána,s a nép is megtanulta...mos már csak kevesen tudják.."

Karád,Herk Mihály,1917.

Üdvözlégy kisdéd,világ öröme,
Hol mennyei vendég,Isten küldöttje,
Szined előtt leborulok
És térdhajtva így imádlak.
Üdvözlégy szép kisdéd,
Mennyei vendég,
Credora:
Hiszünk mi az egy Istenbe,
Mi teremtőkben,~~***~~
Atya,Fiú,Szentlélekben,
Egy Istenünkben,
Ki miértünk születött,
És megjövendöltetött,
És a bűnös válságáért
Fölfeszítettött.

"Ezt is az öregektől ta-
nultam,sehol lejegyezve nincs.
A karácsonyi időszakban éne-
kelték csak...Amikor Egyed ka-
nonok először volt Karádon,
elcsodálkozott.."/1945-ben/

Karád,Herk Mihály,1917.

A TeDeus laudamus éneket az alábbiak szerint tudja a karádi kántor, Herk Mihály/1917://Csak a dallame jöhet ide//.-

Ugyancsak a Tantum ergo sacramento ^{um} tipust is elénekelte latinul, majd magyarul is; szép gregorián stílusban.

Azért ezt a nagy szentséget leborulva imádjuk,
Teste s vére a Krisztusnak már itt vagy, jól tudjuk.
Ha az elme tompa erre, elménkkel megfoghatjuk, ...?

Templomba a nép is énekelte újholdvasárnapján, mikor szentség kitétel van. A helynök már magyarul énekl.

Szentségkitételkor.

Karád, Herk Mihály, 1917.

"Vegyes-énekek" - "Mise-énekek" = Kath. egyházi Énekek és
Zenei és tanítási szertartások.
Biel. 5. támpag. június, 1903, 8. é. p.

A bodogságos szüz Márna szeplőtelen szent szívének tisztelő társaság-
béli maghol sirja fölötti ének. Több ébekkel bővitve. -3.sz.-

Kaposvárrott, 1860. Nyomatott: Bittermann Edénél.

1.

Nótája: Gábrriel angyal küédetett atya Istentől.

Üdvözlégyszüz Máriának szentséges szive,
A mely alatt megtestesült a mennyei ige.

Üd .1. szüz Máriának szentségesmarczája,
A szentlélek ur Jézusnak drága tárháza.

Üdv. 1. szüz Máriának drága emlője,
Honnét szomját oltván vilád üdvözítője.

Üdv. 1. szép szüz Máriának szentséges mellem
A szentlélek ur Istenne nyugovó helye.

Üdv. 1. szüz Máriának szentséges teje
A melytől fölnevelkedett menny s föld teremője.

Üdv. 1. szép szüz Mária gyönyödü szeme,
Életünk koronájának drága szép gyöngye.

Üdv. 1. szép szüz Máriának drágaszentséges orra,
A Boldizsár szent királynak mirha illatja.

Üdv. 1. szép szüz Máriának szentséges füle,
Kinek Gábrriel arkangyal köszöntést teve.

Üdv. 1. szép sz. Máriának alázatos nyaka,
Hová ragaszkodott sokszor az Isten fia.

Üd .1. szép sz. Máriának drága szent haja,
A mely alatta szivárog irgalom olaja.

Üdv. 1. szép sz. Máriának áldott szent keze,
mellyekkel az Isten fiát átölelgette.

Üdv. 1. szép sz. Máriának áldott két lába,
Kivel az elveszett Jézus hogy föltalálta.

Üdv. 1. sz. p sz. Máriának drága szent teste,
Kit a szentháromság téve őt tárházává.

Üd .1. szép sz. Máriának legkisebb csontja,
A megtérő bünsöknek drága gyémántja.

Üdv. 1. szép sz. Máriának legkisebb ize,
A ki makulátlan volt és lesz örökre.

Üdv. 1. szép sz. Máriának szelid palástja,
Kivel az ur Jézust gyakran betakarhatta.

Üd .1. szép sz. Mária jácintos virág,
A kinek drága illatját érzi ez a világ.

Üdv. 1. szép sz. Mária fehér rózsaszál,
Aire szentlélek malasztja midőn reá szállt

Üdv.1. oh szent Annának drága szülöttje,
A kit imádkozva talált Isten küldöttje.

Og Mária szent Józsefnek drága jegyese,
Jesű virágos zölgágnak drága vesszeje.

Üdv .1.szép sz.Mária mennyei lilium,
Lángadozik szerelmégtől ezer milliom.

Üd .1.szép sz.Mária magasztalt anyja,
Fiaidnak árváidnak boldog asszonya.

Üdv.1.szép sz.Mária kegyes pátronánk,
A melleyketől virágozik szívünk és hazánk.

Dicséret dicsőség légyen szent Háromságak,
Máriánknak szüzanyánknak 's pátronánknak.

Matyánk üdvözlégy Mária.

2.

Örvendetes olvasó, mennyei szép koszoru, Mária
A ki az Isten fiát, a világ megváltóját, Mária
Ohajtottad, elfogadtad, szüz méhedben hordoztad,
Szüz tejeddel tápláltad Mária.

Örvendetes olvasó

mennyei szép koszoru Mária,
Te Tebron városában Zakhariás házában, Mária,
Erzsébetet, mint véredet,
Elmentél látogatni és őtet megáldani, Mária.

Örvendetes olvasó,

mennyei szép koszoru Mária!
Utazál sz. Józseffel, menvén mint jegyesseddel Mária,
Nagy hidegben Betlehemben,
Ott szüled a Jézuskát, a világ megváltóját.

Örvendetes olvasó.

mennyei szép koszorú Mária!
Te kisded szent. fiadat, szentséges magzatodat Mária,
Buzgósággal, imádsággal
templomban bemutatod, Istennek ajánlottad, Mária.

3.

Nóta: Szállj le immár....stb.

Hiv, hivatársaim ide jertek,
Gyász síromba nézzetek,
Kik velem társalkodtatok,
Végső bucsum hallgassátok,
A atya Istenre hagylak,

Kik társaim voltatok,
Áldjon meg a szentháromság,
A kik itt jelen vagytok,
Mária hív tisztelői
Szent olvasóval vagytok,
Életemben egy érzéssel,
Énvélem, kik voltatok,
"maradjatok a szent célban,
Lészen bőv jutalmatok,
Nékem megholt társatoknak
örök nyugvást mondjátok.

"yugodjál hát megholt társunk
Az Ur Jézus Krisztusban
"égyen csendes nyugovásod,
A setét föld gyomrában,
Az ítéletnek nagy napján.
Jézus végyen jobbjára,
És az őtet szeretőkkel
Vigyen boldogságába,
Az ítéletnek nagy napján
Jézus végyen jobbjára,
És tevéled mindnyájunkat,
Vigyen szent országába.

A negyedik ének a Máriát tisztelők, kik hozzám jöttek kezdettel szerepel néhány bővülett srtófával, mint az a Népének Tárban szerepel Csizmadia átírásában. Dallamát ma is sokan tudják Somogyban, mint társulati tag felett mondanó halitti, virrasztó éneket.

Máriát tisztelőt, kik hozzám jőjjetek,
Végső szavaimra jól figyelmezzetek,
E szent társaságban állandók legyetek,
A szűz Máriának koszorut kössetek.
Istennek ajánlom minden jó hiveket,
Ifju, öreg időst, félkorbeltet,
A halál eltörölt engem közületek
"aponkint, óránkint ti is készüljetekek.
Oh, kegyes szűz engem rejts el hivedben,
Hogy véled lehessen örök dicsőségben,
Örvendázzon lelkem szentek seregében,
A szent Olvasónak éneklésében.

Szeretett társaim kikkel imádságom,
Végeztem napontékn az ájtatosságom,
Hogy megbocsássatok, tőletek azt várom/Mennybe imádságom értetek ajánlom

kik egy koszoruban társaim voltatok,
E szent társulatnak jószívűi vagytok,
Szent imádságtokat buzgón folytassátok,
mennyei jutalom várakozik rátok,

A kit én helettem közötekbe zártok,
Mária olvasóját szívébe zárjátok.
Jézusnak szentséges szívébe ajánlom,
Szeretett társaim utánam elvárom.

Igy bucsuzik tőlünk egy jó atyánkfia,
Ezt már az Ur Isten magához szólítja,
Mert közbenjárója volt a szűz Mária,
Hogy kedves volt nála ő szent olvasója.

Jőjetelek angyalok, mennyei szent karok,
Isten országába véletek vigadok,
A szűz Máriának áldást, hálát mondok,
Olvasó titokban koszorukat nyujtok.

El kell válnom már kedves hiv társomtól,
Annak neve szerint minden magzatimtól.
Szeretett komáim és sógoraimtól,
mellettem könnyező házi cselédimtől.

Bucsuzásom veszem az édes atyámtól,
edves fölnevelő jó édes anyámtól,
Szeretett testvérem és rokonaimtól,
megáldva legyen a mennyei Urtól.

Szűz leánytársaim, kik jól ismertetek,
Végső intésemre kérlek, figyeljetelek,
Ártatlanságtokra gondot viseljetelek,
Hogy a szent szűzekkel örvendhessetek.

Végre bucsut veszek minden tátsaimtól,
A szűz Máriának élő rózsáitól,
E világból minden jóakaróimtól,
Legyenek áldottak a Jézus Krisztustól.

E hivatalossá vált ének több énekkönyvben megjelent, de gyakorta alkalmazza népünk halotti búcsúztatóként a kántori, vagy népi rigmusok mellett. Minden formánál feltűnik a lakodalmakra is jellemző elbúcsázó hangnem, ahol szintén elsőszemélyű elköszönést találunk a menyasszony részéről a szülőktől, rokonoktól, szomszédoktól, barátoktól stb.

A 19.sz.60-as éveiben működő Bittermann-féle nyomda gyorsajtója szint ontotta a korabeli hivatalos és népénekeket;itt feltehetően papi,vagy környezetükhöz tartozó személyek inspiráló tevékenységéről van szó. Következő füzetébe három éneket találtunk.

A boldogságos Szüz Máriához mondandó énekek.
Kaposvárott nyomtatott Bittermann Edénél,1861.

- 1.Siess bűnös lélek,már nem messze vagy.
- 2.Ime hozzád jöttünk Istennek Anyja.
- 3.Köszöntünk titeket,sz.őrző anygalok.

1.

Nóta:Eljött már órája bucsuzásunknak
Siess bűnös lélek,már nem messze vagy,
Vár a Krisztus anyja,csal el ne maradj,
Ne sajnáld fáradságodat,
Ujjítsd meg imádságodat.

Nem felejtkezik el szegény lelkedről,
Siess számot vetni terhes vétkedről;
Ne sajnáld.....stb.

Megérzed jutalmát kéréseidnek,
Megnyitja füleit könyörgésednek... stb.

Te vagy,oh Mária,mi reménységünk,
Te vagy minden jóra hív segedelmünk... stb.

Te szülted a Jézust,hogy el ne vesszünk,
Te neveltéd őtet,hogy mi élhessünk... stb.

Te szenvedtél értünk sok fájdamat,
Mikor az Ur Jézus türt sok kinokat... s b.

Te a Krisztus előtt szóltál érettünk,
Hogy kegyelmét nyujtsa,kik téged kérünkstb.

Vigasztalj meg minket,kik szomorkodunk,
Nyugasztalj meg minket,ha elfáradunk...stb.

Taníts meg bennünket szent tudományodra,
Hogy boldogul jussunk a másvilágra... stb.

Ruházh fel bennünkez szószóllásoddal,
...ezitelenket pártfogásoddal... stb.

A szegény raboknak szavadítója,
Fájdalmas ügyökben vigasztalója... stb.

Látogass meg minket betegségünkben,
Ápolgass meg minket sinlődésünkben... stb.

Ha temetni viszik romlott testünket,
Vedd karjaid közé szegény lelkünket... sb.

Mária, Mária, vedd reánk szemédet,
Mária, Szűzanya! nyujtsd kegyelmedet... stb
Kérjed Jézust mi érettünk,
D^ocsássa meg sok bűneink.

Légy velem Mária, mikor dolgozom,
Légy velem Mária! mikor elalszom,
Légy mellettem, ha meghalszok,
Tudom, hogy úgy boldogulok,
Mik~~or~~ szeméimet már nem bírhatom,
Mikor a nyelvemet nem mozdíthatom,
Fogjátok körül lelkemet,
Jézus Mária, szent József!

Hints rám szentelt vizet mikor haldoklom,
vedd hozzád lelkemet, mikor bujdosom,
Oh, bűnösök szószólója... stb.

A kik nem tisztelik az Isten anyját,
Azok nem ismerik az Isten Fiát,
Oh, Mátia Jézus anyja,
Bűnösöknek pártfogója.

Te általad lehet boldog életünk,
Te általad lehet szerencsés éltünk,
Oh Mária, édes anyánk,
h^oálunkkor jőjj el hozzánk.
m^egígérte Jézus, hogy megvigasztal,
Minden asszonyoknál fellyebb magsszal,
Oh szüzességnek virága,
Boldogságos szűz Mária.

Felmentél, de itten hagytad képedet,
A kihez járulni hagyod népedet,
Oh mennyei nagy asszonyunk,
Enge^ded, hozzád föl^juthassunk.
v^edd bé édes An^yánk, könyörgésünket,
N^engedd elveszni szegény lelkünket;
Kérünk, segítségünkre fuss,
Dicsértessék, Jézus Krisztus. Amen.

2.

Ugyanazon nótára.

Ime hozzád jöttünk Istennek anyja,
Tégedet köszöntünk, Ave Maria!
Oh Istennek szent szülője,
Légy lelkünk mennybe vivője.

...
m
essziről utazunk ezen szent helyre,
Sokan ide jöttünk tiszteletedre,
Áld meg minket, oh Mária,
Ur Jézusnak szülő anyja.

Kérjed szent Fiadat, értünk, szüz anyánk,
Légyen békességben mi magyar hazánk,
Mert te vagy a mi Pátronánk,
Magas mennyből tekints reánk.

nyerj te szent fiadtól nekünk malasztot,
Böredelmességet és bocsánatot,
mert te vagy édes gyámolónk,
Légy nekünk kegyes pártfogónk,

Add, hogy szent képedet szivből dicsérjük,
Drága szent nevedet vigan tiszteljük,
Áld meg minket ezbe életben,
Végre tisztelhessünk mennyben.

Oh ddágalátos szüz, tégedet kérünk,
Bűnünk bocsánatját nyerd meg minékünk,
Kérjed értünk szent Fiadat,
Bocsássa meg mind azokat

A te csudálatos szent képedxelőtt
Földig leborulunk oltárod előtt,
Légy kegyelmes hiveidnek,
Szent képed tisztelőinek.

Oh könnyörülj rajtunk irgalmas Anya,!
Kinek méhéből jött Isten báránya,

Segélj minket szükségünkben,
E mostani esetünkben.

Kérjed szent Fiadat, hogy ő áldását,
Árassza mireánk bő áldomását,
Ut Jézusnak szülő Anyja,
Légy kérésünk hallgatója.

Isten után benned bizunk asszonyunk,
Alázatos szívvél hozzád járulunk,
Ne hagyj minket, oh Mária,
Kinek Ur Jézus a Fia.

Ne ghallgatja Fiad te kérésedet,
Azért ne hagyj minket, bűnös népedet,
Szüntelen esedezz érettünk,
Szent képed elébe jöttünk.

Nem sajnáltuk érte fáradságunkat,
Örömmel áldozzuk utazásunkat,
Oh csudálatos drága kép,
A kit szemlél a bucsus nép.

Szemlélj te is minket Mária képe,
Kinek tiszteletet tesz bűnös népe;
Vedd kedvesen buzgóságunk,
E csekély kis szolgálatunk.

Nyerd, hogy hozzád mi is mennybe juthassunk,
Veled örvendezzünk, hálát adhassunk,
Szinről színre hogy láthassunk
Oh mennyei nagy asszonyunk,
Engedd ,mennyben hozzád jussunk. Amen.

-
3.

A szent őrző angyalok napján.

Nóta: Szentháromságnak az én életemet...

Köszöntünk titeket szent őrző angyalok,
Kik mindenkor Isten előtt udvaroltok,
Minket oltalmaztok, és reánk vigyáztok,
Oh ártatlan seregek, érttünk könyörögjete.

Imádjátok a menny és föld Urát,
Áldjátok helyettünk a sz p szüz Máriát,
testi, lelki kártól, hirtelen haláltól,
Minket megőrizzetek, szószóllóink legyetek.

Oh ti alázatos tisztaságos lelkek,
Kik Isten országát vigan szemlélitek,
Nyerjétek meg nekünk, hogy mi is örüljünk,
Mind örökké veletek, oh boldog szép seregek.

-

Legújabb istenes énekek a bodogs.szüz Mária tiszteletére
Az ájtatos búcsújárók számára.Kapoevár,Bittermann Edénél,1861.

Üdvözlét énekben a bold.sz.Máriához

Üdvözlég Mária!

Jézus,Mária szent Anna!

Malaszttal teljes,

Ur van teveled.

Üdv.légyszentséges szüz Mária!

Malaszttal teljes

Drága szent neved;

Malaszttal..... stb.

Ur vagyon teveled

Mennyekben szent nevedet;

Malaszttal.... stb.

Áldott szent méhednek

Drága szent gyümölce,

Malaszttal.... stb.

Asszonyunk,Mária,!

Jézus Mária,Szent Anna!

Malaszttal.... stb.

Imádj Istent értünk

Buzgó szívvvel kérünk,

Malaszttal... stb.

Mostan és mindenkor,

Végre halálunkkor,

Malaszttal... stb.

2.

Ének a fájd.Szüz Máriához.

Üdvözlég Mária,siralmas anya;

Kinek szent János volt bátorítója,

Mária,hét fájdalmidért

Könyörgj a bünösökért,

Mária,hét fájdalmidért,

Esedezz a megholtakért.

Üdv.légyszentséges Mária,fájdalmas anya,

A kit Magdolnának két karja tarta,

Mária..... stb.

Üdv.l.Mária,szomorú anya,

Ki az 6 szent fia kinjait látta,

Mária..... stb.

Óráján,Ámen,

vezérelj engem

Malaszttal teljes.... stb.

Szent országodba,

Szent trónusodba,

Malaszttal..... stb.

Szent fiad előtt,

Ur Jézus előtt,

Malaszttal.... stb.

Örvendezhessünk,

veled lehessünk;

Malaszttal teljes,

Ur van teveled,

Üdvözlégyszentséges szüz Mária!

/vagyis vedd hozzád a szent helyet,a
hová mégyesz,s mondjad "Szüz Mária"

A búcsúra való útasítások,tennivalók a
később megjelent füzetekben külön is meg-
jelentek,de mint itt is láthattuk,gyakorta
a litániaszöru,vagy más típusu énekek után
nyomban ajánlasként szerepelnek.

Üdv.l.Mária,elbágyadt anya,

Ki Jézust keresztel elötalálta... stb

Üdv.l.Mária,elájult anya,

Ki az 6 szent fiát keresztfán látta.

Üdv.l.Mária,Haldokló anya,

Ki az 6 szent fiát ölében tarja...stb

Üdv.l.Mária árva buszanya,

Ki az 6 szent fiától elmaradt vala,

Mária hét fájdalmidért,

Könyörgj a bünösökért,

Mária,hét fájdalmidért,

Esedezz a megholtakért.

Következő énekünk Molnár kántó átiratában majden szórul szóra azonos a ponyvnyomtatás szövegével; néhány szó és kifejezés "korszerűsítését" vélhetjük az átírásban. Org. Virágok 53o. old./.

Oh Mária, malasztok edénye,
Üdvözlégy oh minden Szüzek fénye,
Ereszd hozzád malaszttal teljes szűz,
Kit az Isten magának elgyűrűz.

Örvendezz már oh te szép virágszál,
Mivel sorsod felséges polczon áll,
Gazdag vagy már, mert az Ur van veled,
Véle teljes méhed és kebeled.

Áldott vagy te az asszonyok között,
Szíved mellé mert az Ur költözött,
Mennyországnak te vagy már szűz anyja,
Mert méhedben az ég szín-aranya.

Áldott a te méhednek gyümölcse,
Ki mennylgből szállott hogy betöltse,
Szűz méhadat lelkekünk javára,
Szent véredet ruhásván magára.

Oh Mária, asszonyunk és anyánk,
Az egekeből, kérünk, tekints reánk,
Hogy érezzük nagy anyaságodat,
Mutasd értünk szent imágságodat.

Megesmérjük, hogy Isten anyja vagy,
Neved kérjük Jézus után, mert nagy:
Imádj értünk ez élet pályáján,
Légy mellettünk halálunk óráján.

A Hitnek indulatje c. imát itt nem közöljük.

Stvéli ének.

Ime lement a fényes nap,
Elkel-e még nekem holnap,
Még számadásom nem egész,

"nem vagyok még az utre kéz.... stb5 strófával, mely 4és 6 sor között váltakozó versszakokkal írott.

Ének az őrző sz. angyalhoz.
Szent angyal, szent angyal,
Üdvözlégy őrző-angyal,

Vigasztald epedt sziveMek
Oltalmazd büntől lelkemet,
Angyalom, angyalom,

Négy szép énekek.

1. Mint a szomju szarvas siet a forráshoz,
 2. Előtted oh, Jézus arczra borulunk,
 3. Egek ékessége, földnek dicsősége.
 4. Oh áldott szüz anya, mennyei szép rózsza
Imádság a bold. szüz Mária képe előtt.
16. sz. - nyomtatott Kaposvárott Bittermann Edénél, 1860.

1.

Mint a szomhu szarvas siet a forráshoz,
Ugy sietünk mi is ide Máriához,
Mert ő gyámola mindennek,
Édes anyja hiveinek,
Csudálatos szüz anya.

Nárczisszusi virág, ékes liliomszál,
A te buzgó néped ki most előtted áll,
Könnyes szemmel néz te reád,
Szeret, foháskodik hozzád... stb.

Te sz. érdemidet mutasd be érettünk,
Jézus sz. fiadnál esédezz mellettünk,
Adjon áldást határunkra,
Mindennemű vagyonunkra,, stb.

Mint nincs ékeőbb hanag a Jézus nevénél,
Ugy nincs könyörülőbb Mária szivénél,
mert anyja a szeretetnek,
Drága gyöngye az egeknek... stb.

Azért szüz Mária téged köszöntünk,
Kik tisztátedre hozzád ide jöttünk,
tekints reánk gyermekidre,
Figyelmezz könyörgésünkre... stb.

Engeszteld fiadnak felgerjedt haragját,
Fordítsa el rólunk reánk mért ostorát,
Békességet országunkra,
Nyerdj édes magyar hazánkra... stb.

Mikor pedig eljő .éltünk végórája,
vedd szegény lelkünket te sz. oltalmadba,
Hogy általad az egekbe,
Jussunk örök dicsőségbe,
Csudálatos szüz anya .

2.

A keresztfa előtt

Előtted ojh Jézus arczra leborulunk,
Szent keresztfád előtt hozzád felkiáltunk,
Tekints könyörgő népedre,
Kik itt kérünk, szent sebeder,
Nagy irgalmu jó Jézus.

Te mondád szent atyánk, hogy mi szükségünkben
Hozzád folyamodjunk nyomasztott ügyünkben,
Azért kérjük, határunkra
Öntsd áldásod vagyonunkra.... stb.

Tekint hoztál nekünk sz. születésedkor,
Békességet hagytaál mennybe felmentédkor,
Adjál békét szent hitünkben,
Édes hazánk ügyeiben... stb.

Te a szent keresztfán bocsánatot adtál,
Ellened vétőkért mennyben imádkoztál,
Szent kereszted előtt kérünk,
Hogy bocsásd meg a mi vétünk,
Nagy irgalmu jó Jézus.

Harmadik énekként találjuk a ponyvában a Szent vagy Urambéli ugyancsak hivatalos szövegeket, illetve annak némi modulációját és bővebb strófáit. /Lásd 285.Zs.:Énektár, 1855-Dőri kézirat, 1763/.Érdemes az összevetére.

Egek ékessége, földnek dicsősége magyarok asszonya, királynéja,
Hozzád buzgó szívvel, köteles hűséggel járulunk, szentséges szűz Mária,
mint pátronánkhoz, édes anyánkhoz teljes reménységgel folyamodunk,
Mi nagy szükségünkben fohászkodunk.

Tekints kegyes szívvel és irgalmas szemmel, koronás őseink kérelmére,
Jőjj örökségednek, röttegő népednek, melyér szent szűz kérnek védelmére,
míg bennünk egy ér mozdul és csepp vér, fogja jóvöltödöt emlegetni,
méltó hálaadásra fog pesdülni.

Mert belénk ontatott, szívünkbe oltatott eleink vérével tiszteleted,
ugyan fen is marad, soha ki nem szakad magyar szívből szereteted, ettől
oh sz. szűz lángolván mint tűz, téged minden névvel fog tisztelni, vé-
rével hűségét pecsételni.

Mert te méltóságod mindent felülhalad, mind égen s mind földön ha-
talmad nagy, tündöklesz szentségtől, mint nap homály nélkül, az alkot-
mányok közt te legszebb vagy, egész mivoltod és alkotásod oly jeles
isteni munka vala, hogy maga méhedbe alászállta.

Mivel hogy makula nincs benned szép rózsa, az Isten mond leányának,
ülvén dicsőségben királyi székedben, a fiu Isten is hív anyának,

nagy szerelméből és tetszéséből, a szent lélek munkájának vall a szent Háromság templomának.

"ennyben Isten után oh nagy asszony! méltán a te méltóságod, mit hogy tartod a magas egeknek, és a kerek földnek királyi pálcáját te forgatod, a sz. angyalok mennyei karok téged így énekel, magasztalnak mint királynéjuknak udvarolnak.

A napfény trónusod, a szép hold zsámolyod, a ragyogó egek tőled függenek, te tiszteletedre koronát fejedre az égi csillagok magok füznek, a mi él s mozdul meghódol, sőt egész ég és földkereksége a te méltóságod öröksége.

Téged gyámolul, oltalom városul választott az Isten mindnyájunknak, te vagy királynéja, te vagy kiosztója mennyben az isteni malasztoknak nincsen olyan szükség, nincs oly nagy inség, melyről hatalmas szüz nem tehetnél, melytől te bennünket nem menthetnél.

Azért nagy asszonyunk hozzád folyamodunk, ne vedd meg szüz anya kérésünket, éhségtől, hadaktól, pestistől, menykőtől és földindulástól ments minket! életünk fogytán, végső óráján mutasd Isten után áldott anya, anyánknak magadat, oh Mária! Amen.

-Ezt a szöveg halmazra zsufolt, általában hétsorosnak mondható énekstófiákat, bizony nem nagyon kedvelte és ma sem szereti a nép énekelni. Meg kell mondanunk, hogy a nép az egyszerű versszerkezeteket és meliz-másdallamokat jobban kedveli, mint a feni számára komplikáltak tűnő, szinte prózaversezetet. Az egyes szakaszok belső érzelmi és logiai szinkronját sem lehet belőlük kiérteni; a nép többsége nem tartja világosnak, érzelmileg adekvátnek, tehát nem is szép. - Kedveltebb és több népszerű kiadványban is megjelent a füzet negyedik énekeként az előbbi szintén kanonizált népének, amit tájonként gyakorta más-más dallammal ednek elő.

Óh, áldott szüz anya, mennyei szép rózsa,
Boldog mennyországna drága gyöngyvirága, ~~ünkö~~
Bünösöknek ékes szószólója, vigyázz reánk,
Édesanyánk, angyaloknak királyné asszonya.

"ajtsd hozzánk, oh, anyánk angysli arczodat,
Imádjad érettünk drága szent fiadat,
Hogy lássuk mennyben szent atyánkat... stb.

"ily boldogok azok, kik téged dicsérnek,
Buzgó szívvél néked ^{vigan} énekelnek,
Szent fiadnál azok kedves nyernek... stb.

Oh szent háromságnak szolgáló leánya,
Adj erőt szolgálóknak dicséret mondásra,
Szent nevedet örökké áldásra... stb.

Dicsérjenek téged angyalok seregek,
Drága mennyországnak tisztaságos szüzek,
velök együtt boldogságos szentek... stb,
Üdvözlégy, áldott légy Jézusnak dajkája,
Szegény bünösöknek kegyes szószójjója,
Mi édes hazánknak kegyes pátronája,,,,, stb.
Tenger fővényének mennyi sokasága,
Tavasszi rózsáknak drága szép illata,
Ugy áldott légy Istennék szent anyjának....stbb
Áldozatos szívvel kérünk édes anyánk,
Hogy midőn eljövend a mi végső óránk,
Jobb kéz felől álhasson szent anyánk... stb.
Dicséret dicsőség áldott szent fiadnak,
Méhed gyümölcsének az áldott Jégusnak,
Az imádandó teljes szentháromságnak;
Vigyázz reánk édes anyánk most és midőn
eljön végső óránk.

-

4.

Ének a Jézus szívéhez.

Édes Jézus én szerelmem,
lelkem kedves vendége!
Te veled van én lelkemnek
Minden gyönyörúsége;
Még nem elégíti senki
Te kívüléd szívemet,
Szívemnek kedves vendége
Te tölthetsz be engemet.

Édes Jézus vedd el szívem,
Add helyett szivedet,
Kösse egybe e két szívet
A mennyei szeretet;
Nem enyém, de tiéd vagyok,
Oh nagy ára lelkemnek;
Élek, de te élsz én bennem,
Vőlegénye lelkemnek.

Csak egyedül én szerelmem,
Lelkem kíván tégedet;
Azért kérlek, édes Jézus,
Cseréljük el szívünket:
El nem veszi tőle senki
Tőled cserélt szívemet,
Sem kin, sem halál nem választ
Soha tőled engemet.

Aj, bágyadok, csak nem halok,
Szívem tüzláng fogta el,
Ne hagyj Jézus üdvösségem,
Bátoríts és emelj fel;
Csak bennéd bizom és hiszek,
Csak tenéked szolgállok,
Szereteted miatt Jézus.
Ah, örömet meghalok.

Ez a szöveg soktartalmi hasonlóságot mutat az ugyancsak azonosan kezdődő és más énekkönyvekben megjelent énekek szövegeivel/Édes Jézus, én szerelmem, Oh, mely igen szeretlek,,, stb./

Négy istenes ének.

1. Megindítom nyelvemet stb.
2. Pásztortársim új hirt mondok,
3. Áldott légy régen várt.
4. Édes Jézus én szerelmem.

Budán, 1870. - Nyom. Bagó Márton.

1. Nóta: Óh szerelmes Istenem,

Megindítom nyelvemet,
Elzengem énekemet,
Tiszteletedre anyám,
Mária! édes dajkám.

Életemet felajánlom,
Szívemet is lánczoló,
A te tiszteletedre,
Megpihenni örökre.

Fogadd anyám kedvesen,
Vegyed tőlem szívesen;
Ha pedig út végörám:
Akkor is légy pátronám.

Óh, Mária! üdvözlégy,
Irgalmadba minket végy,
Mert irgalmas anya vagy,
Hozzám szereteted nagy.

Óh, Mária, szép rózsza!
Tisztaság liliomja,
Kérlek, oltalmadba végy,
Fiadnál szószólónk légy.

Oltalmazz életemben,
Tarts meg az igaz hitben;
Erősítsd lelkemet,
Védelmezzed szívemet.

Mennyország ékessége!
Bűnösök segedelme!
Ne hagyj el szerelmem,
Jöjj hozzám én jegyesem!

Mig testem sirba nem száll,
Szívem addig el nem vál
tetőd, óh szép rózsza!
Üdvöztünk szent anyja!

Üdvözlégy lelkem dija!
Áldlak egész erőmhől,

Angyalok királynéja,
Mig a vérem, meg nem hül.
Hajtsd hozzám szent orczádat,
Kérlek értem fiadat,
Hogy őtet megláthassam,
Örökké imádhassam.

E siralom völgyében,
Mig leszek ez életben,
Szent neved megsztalaom,
Mig elfed a sirhalom.

De még a siron túl is,
Áldlak anyám akkor is;
Reménységem be ned nagy,
Mert Jézusom anyja vagy.

Midőn nyelvem nem szólhat,
Segítségül nem hívhat,
Akkor is légy lelkemenek
Megőrzője üdvemnek.

Üdvözlégy, oh Mária,
Krisztus Jézus szent anyja,
Áldlak most képed előtt,
Drága oltárod előtt.

Édes anyám, hallgass meg!
Utaimban szentelj meg!
Légy őrzője lelkemnek,
Védelme mindenkinek!

Kérésem hozzád nyujtom;
Szent fiad meghallgasson:
Hogy az ítélet napján
Állhassak fiad jobbján.

Dicsőség az atyának,
És az ő szent fiának,
A dicső Szentléleknek,
Üdvözlét a szent Szűznek!

Ez -főleg-múlt századi ponyvákön és kéziratokon terjedt vándor-szöveg szintén sokféle dallammal párosult a népi gyakorlatban. Ezen szövegünk a leghosszabb változatú ének./Lásd még Volly, 24.sz., és egy rövid, háromszor kétsoros töredékét az Orgona Virágok 65.sz.énekeként/.Ez utóbbit ad notam a ponyván megadott dallammal vette át Molnár József kántor-szerkesztő-szerző.

A 8 oldalas füzet többi éneke Karácsonyi ének címmel szerepel. Ezek az énekek a legszínesebben kontaminálódtak, keveredtek egymással szövegileg; meglegeljük bennük a hiteles népi, a népiből hivatalossá vált fordulatok mellett az ismert pásztorjáták-szerzők, heródes-játék-írók műköltési elemeit, illetve azok néhol szószerinti, néhol módosított szó-és sorváltozatait, de ugyancsak megtalálhatóak ezekben az énekekben a betlehemes játékok énekváltozatain felül a karácsonyi kántálóknak bizonyos formai és hangulati elemei is. Bővebben nem szólunk itt e témáról, hiszen a karácsonyi ünnepkörnél részletesebben olvashattunk róla, lássuk végtére a ponyván közölt Karácsonyi ének kedvelt szövegét.

Pásztortársim! új hirt mondok:

jertek velem, csudát láttok,
Egy szép szüz ez ejszakán
Fiacskát szült a szénán;
Hej, hej, hej, hej, hej,
Lett szüz emlőiben tej.
Az angyal ezt hirdette,
Pásztorokat vezette;
Nosza, mi is keljünk fel,
betlehembe menjünk el.
Ha, haj, haj, haj, haj,
Ugy repüljünk, mint a raj.
Ime a jászolban fekszik,
A barmok közt szendén nyugszik;
Vannak ott sok angyalokm
melegítik a barmok,
Óh, óh, óh, óh, óh!
Boldog az az istálló!
Üdvözlégy óh, kisededecske,
betlehemmi hercegecske,
Ez élet után kérünk,
Légyb mennyekbe vezérünk.
Hgy, úgy, úgy, úgy, úgy!
Áldott kis Jézus aludj!

Más karácsonyi ének.

Áldott légy régen várt
Szerencsés óra!
Ki minden lelki kárt
Földitasz jóra.
Mivel a szent éjféltájban
Ökör, szamár jászoljában
Ur Jézus született,
Üdvösségünkre.
Mária szent fiát
Tévén pólyában
És abarmok között
Tévén szénába:
A szüz szépen bekötözé,
Tévén ökör, szamár közé
Az egész föld urát,
Kised Jézuskát.
Üdvözlégy mi értünk,
Született király!
Reborulva kérünk,
Minket ne utálj!
Végzetetlen kegyelmedért,
És hozzánk-jövedeledért,
De sőt irgalmat adj,
S minket el ne hagyj!

A veszprémi Krausz Arminnál kiadott ponyvakiadványok között is gyakran találkozunk búcsúra való népénekekkel, amelyek legtöbbször "Minden jeles ünnepre ajánlja a kiadó. A hely szűke miatt ezekből is közreadunk néhányat. Néhánynak megadott-javasolt dallama szintén népének, vagy annak módosult formája.

Ének a legdicőségesebb Nagyasszonyról. Dala: Ujuljon meg lelkünk,,,
Eljöttünk nagyasszony vig ünnepedre,
Kegyelmes királynénk üdvözlésedre,
Fogadd el köszöntésünket,
"allgasd meg könyörgésünket.

Nem úgy köszönhetünk, éljen Mária,
"inek mindenható Isten a fia.
Mert anyja vagy az életnek,
És az örök szeretetnek.

A föld lakószói mind szegényeid,
De mégis boldogok a te híveid.
Mert a kik téged megvetnek,
Üdvösséget nem nyerhetnek.

Az angyalok fölött méltóságod nagy,
ert a sz. "áromság kegyetárháza vagy,
Kit sz. Lélek tett anyává,
Ég és föld nagyasszonyává.

A régi kigyónak Isten mondotta,
Hogy az asszony magva fejét megrontja,
Nagy asszony voltál szűz virág,
Midőn kezdődött a világ.

Te a bűnösöktől elválasztattál,
Nem voltak mélységek, már fogantattál,
Voltál Isten kegyelmében,
Előbb mint anyád méhében.

'sten a vétektől megoltalmazott,
Midőn szent Annának ajándékozott,

Hogy az angyali tisztaság,

Legyen isteni anyaság.

Szent fiad a földön hatalmassá tett,

csodatételekkel fölékesített

Hogy soha el nem veszhetnek,

Kik téged szivből szeretnek,

Ezt szent István király jól megértette

Azért végszavait hozzád így tette:

Oh, nagyasszonyom szüz Máriám

Tied országom s koronám.

Őrizd e nemzetet, mint hiv népedet,

Mely tisztelni fogja drága nevedet,

Oh, asszonyunk szüz Mária,

Égy magyarok királynéja.

Istentől származott bölcs végrendelet,

Szent István királytól minket is illet,

Hogy minden igaz magyar sziv,

Legyen nagyasszonyához hiv.

Óldog volt e nemzet, mig tisztelt téged,

Sodákkal tündöklött nagy kegyességed

/keservesen így sóhajtunk, Bűnünkért nincs áldás rajtunk/

Mindenek e szép hazában,

Életk Isten oltalmában.

De meghidegültek hozzád sok szivek,

Azért titkon sirnak az igaz hivek,

Keservesen így sóhajtunk:

Bűnünkért nincs áldás rajtunk.

A szörnyű vétékért Isten fekyeget,

Éhség és döghalál hozzánk közelget,

Háborutól is félhetünk,

Ha nem segítesz, elveszünk.

Azt okozza a sok Istenkáromlás,
Hogy magyar hazánkra jön a végromlás,
Oh, nagyasszonyunk szüzanyánk,
Ne hagyj minket, vigyázz reánk.

Jézus egyházához nincs hü vonzalmunk,
Mert az igaz hitre méltók nem vagyunk,
Anyánk könyörülj érettünk,
Bűnbocsánatot nyerj nekünk.

Vigasztalásunkra téged keresünk,
Siess oltalmazó kezedre, hogy el ne vesszünk,
Mert a ki téged megtalál,
Nem árthat annak a halál,

Minden szentek fölött te vagy szent és nagy,
A legszentebb szívnek szűzasszony vagy,
Szűz sziveddelegyesülve,
Jézus imádandó szive.

Figyelmezz sok szives fohászzkodásra,
Nyujtsd ki kezeidet áldásadásra,
Nyerj kegyelmes ítéletet,
Mégpednek örök életet.

Bucsuzó ének a csodálatos kép előtt
dallama: „Könyörülj rajtunk Istenünk...”

Szűz Mária magas mennyből,
Fényes királyi székedből
tekints szomorú népedre,
Miként néz most szent képedre.
Szemeikből könnyek folynak,
Kik e szent helyről bucsuznak,
Mindnyájan téged dicsérnek,
Tőled kegyes áldást kérnek.

Oh hallgasd meg kérésünket,
Áldás nélkül ne hagyj minket,
Nyisd meg anyai szivedet,
Fogadd be minden hivedet.

Oh, sziv mely oly tágas voltál,
Hogy Istennek szállást adtál,
Jettél Isten főtemploma,
A mindenhatónak anyja.

Köszönjük nagy kegyelmedet,
Hogy megláttuk szent képedet,
Oh angyali szép szeretet,
Melyre ez megemlékeztet.

E szent helyet ma elhagyjuk,
Talán utolsor láthatjuk,
Sirva nézünk oltárodra,
Drága kegyelem-trónodra.

Oh szüz, lelkünk vidámsága,
Oh életünk boldogsága,
Jobban szeretnénk meghalni,
Mint szent képedtől elválni.

Oh, de mégis el kell mennünk,
Édes anyánk maradj velünk,
Tarts lakásainkban szállást,
Terjessz testi, lelki áldást.

Szent fiadnak ajánlj minket,
Nálad hagyjuk sziveinket,
Annnyit a halál sem tehet,
Hogy elválasszon te tőled.

Mindnyáján, kik ez életben
Nyönyörködtünk szent képedben
Nyerd meg, hogy örökké mennyben
Láthassunk dicsőségben.

Ének minden csodálatos kép előtt vagy annak határán.

Nóta: Oh áldott szüzanya... stb.

Isten országának második szépsége
E boldog határnak minden ékessége,
Üdvözlégy Mária föld gyönyörűsége,
Kegyes anya, hozzád vonja
Sziveinknek szerelmednek lángja.

Édes volt minekünk idefáradoznim
Gyönyörű képedhez örömmel utazni
Sok kegyességidért neked hálát adni,
De szent áldást, vigasztalást
Várunk tőled kegyes meghallgatást.

Ól lehet, hogy minket nem illet jutalom,
Hánem büneinkért keserves siralom,
De a bünöskön fénylik az irgalom,
Édes anyánk, mutasd hozzánk
Kegyelmedet, tekints mennyből reánk.

Akik szent nevedért ide fáradoztunk,
És tiszteletedre bus sziveket hoztunk,
Tudod édes anyánk, miért sóhajtozunk
Nyerd meg nekünk, szent reményünk
Szent fiadtól, a miért könyörgünk.

Kérünk édesanyánk, ne hagyj áldás nélkül,
Megáldva bocsáss el mte szent képed előlm
Nyújts szent ajándékot anyai kezedből,
Sgits minket, hiveidet,
Hogy dicsérjük szentséges nevedet.
Emlékezz Mária, hogy anánykká lettél,
A szent kereszt alatt midőn keseregtél,
A te szent fiadtól minket átal vettél,
Oh, meg ne vess, légy kegyelmes,
Moltunk után mennyországa vezess.

E népszerű dallamának "ad notam"-éneke/ó, áldott Szűzanya/a Hozzsánna-
 béli/lgo.sz/,s az Orgonavirágok/353.old./ szövegei egymásnak meg-
 felelői ugyan de többé-kevésbé az ugyanúgy népekre jellemző vál-
 tozatjelenségek,módosulások jelenségeit is mutatják,továbbá azt a
 nem is ritka jelenséget,hogy itt az ad notam ad nótamaként az Áldj meg
 minket Jézus kezdetű dalra történő visszautalás csak megnehezíti a
 búcsúi énekes énektanulását/különösen,ha egyiket sem ismeri az új
 éneket tanulni vágyó zarándok/.Ezért is tettük máshol is szövé,hogy
 amennyiben a vett ponyvaéneket nem tudta megtanulni a búcsújáró a
 helyszínen,kénytelen volt maga alkotta dallamára énekelni odahaza,
 vagy keresett más ráhúzható áriát/mint azt több énekesem is vallotta/.

Istenes Énekek.

Első,Bőjti ének:Kérlek oh emberi nemzet!sat.

Második,Repül az én lelkem te szent oltárodhoz

Harmadik,A szent kereszt föltalálásáról.

Óh áldott szent Isten,ki megvigasztaltál.

Budán,1857.Nyomatta és kiadta Bagó Márton.

Első.

Bőjti ének.

Kérlek ,óh emberi nemzet!

Hallgasd meg én beszédemet,

Hallgasd meg üdvöztödet.

Én teéretted születtem

Érted e világra jöttem,

Mégis tőled megölettem.

Én éretted szent Atyámat,

Elhagytam én országomat,

Elhagytam sok angyalimat.

Én a Getzemani kertben

Érted voltam félelemben,

És borzasztó gyötrelében.

Szivem ott igen dobogott,

Az halál előttem forgott,

Véremtől a föld megázott.

Ott háromszor imádkoztam,

Szent Atyámhoz sóhajtottam,

Múlják el a pohár,mondtam.

Atyám szent akaratjára,

Álltam parancsolatjára,

Menetm érted a halálra.

Kardokkal és dorongokkal,
 Jöttél dühös hóhérokkal,
 Engem megfogni zsidókkal.
 És Judással elárultál,
 Ott hamisan megbékóztál,
 Hóhéroknak jelet adtál.
 Hóhérokkal megkötöztél,
 Kegyetlenül földhöz vertél,
 Mint egy barmot úgy ütöttél.
 Nem nézted sok jószágomat,
 Megvetetted irgalmamat,
 Szaggatád, tépted hajamat.
 Pilátusnál bevádoltál,
 Mint egy gonosz úgy hurczoltál,
 Káromkodónak mondottál.
 A fő pap házába vittél,
 Hamis tanukat kerestél,
 Kegyetlenül arczul vertél.
 Engemet halálra adtál,
 Feszítsd meg! úgy kiáltottál,
 Kegyelmemért meg nem szántál.
 Engem oszlophoz kötöttél,
 Ostorral keményem vertél,
 És talpig vérbe kevertél.
 Tövissel megkoronáztál,
 Nád-pálczát kezembe adtál,
 Térdet hajtván úgy csufoltál.
 Zsidó királynak mondottál,
 Szemem békötve csúfoitál,
 Ki ütött meg? úgy szólottál.
 "ehéz keresztet rám tettél,
 Mint egy latrot úgy kerestél,
 A szent városbul kiűztél.
 Kereszt alatt hogy elesettem,
 Véremmel földet festettem,
 Tőled mégsem segítetttem.
 Ruhámat rólam lehuztad,
 Sebeim megújítottad,
 Minden tagjaim kihúztad.
 A Kálvária hegyére
 Vittél gyalázat helyére,
 Ott feszíteni keresztre.

Hogy a keresztre szegeztél,
 Nagy magasra felemeltél,
 És csúfosan pofon vertél.
 Hogy a keresztfán kinlódtam,
 Szomjúhozom! kiáltottam,
 Tőled jó italt kivántam.
 "agy hamar spongyiát vettél,
 Epét eczettel kevertél,
 Azzal megkeserítettél.
 Ott halál színre változtam,
 Az egekre kiáltottam,
~~Tőled jó italt kivántam.~~
 "elkemet atyámnak adtam.
 Midőn meghalni szemléltél,
 Egy dárdával átütöttél,
 Szívembe új sebet tettél.
 Midőn engemet megöltél,
 A keresztfárul levettél,
 Új koporsóba temettél.
 Mégis kiterjesztett kézzel,
 Megölellek édességgel,
 Csak térj hozzám sietséggel.
 Nagy örömmel befogadlak,
 Békesség csókjára hivlak,
 Térj hozzám, mert alig várlak.
 Érted légyen szenvedésem,
 Érted folyt ki az én vérem,
 Jöjj hozzám édes gyermekem.

Röpül az én lélkem te szent oltárodra,
 vedd fel oh szent anya drága karjaidra,
 add keljen általa újra szárnyaira,
 Reménylem, megéled anyai szavadra.
 Szeretetnek lángja gyulasztja szívemet,
 Midőn Máriához fordítom elmémet,
 Mert nem bizom másra én szegény lelkemet,
 Csak benned keresem én üdvösségemet.
 Isteni munkának teljes ábrázatja,
 Te benned drága szüz e szívem malasztja,
 Árnyékos öledben ő magát nyugtatja,
 Mert te vagy lelkünknek frisitő harmatja.

Szivem rejtekinek tündöklő csillaga,
Paradicsom kertnek szépséges virágja,
Reménylő napomnak nálad van világa,
Legyen meg általad lelkem kívánsága.

Szabadíts meg engem életem Istene,
Keserves éltemből lelkemnek mindene,
Felderült naponak drága édes fénye,
Szomorú szivemnek kívánt szép reménye.

Szemeim, ajakim midőn meglankadnak,
Szivemnek erei mikor fogyatkoznak,
Ne hagyj, oh Mária! elnyelni pokolnak,
Hanem vezess hiven a te szent fiadnak.

-
III.

A szent kereszt föltalálásól.

Oh, áldott szent Isten! ki megvigasztaltál,
A szent kereszt által örökre virasztál,
Szent Ilona által megvidámitottál,
A terhes fogságból szabadságra hoztál.

Konstantinus császár szülő édes anyját,
Megtinté az Isten dicső sz. Ilonát,
Hogy ő keresné fel az áldott keresztfát,
Az által rontja el az ördög hatalmát.

Azért Jéruzsálem lekóit hivatván,
A szent kereszt felől tőlök tudakozván,
Júdás nevű embert im ezek hozatván,
Eleibe vittek reá igazítván.

Judást a királyné kéri szép szavakkal,
És megfenyegeti halálos kinokkal,
Mint hogy meg nem valla, azért is más utban
Beereszték őtet a vizetlen kútba.

Egynehány nap múlva Judás megvallotta,
Mert az öregektől a szerint hallotta,
Azért is Ilona a helyt megásatta.
Az áldott keresztfát ottan feltalálta.

Mint hogy három kereszt ott elrejtve vala,
De akét keresztfa semmit sem használa,
Hanem az harmadik által meggyógyula.

Száz nyolczvan esztendő bánatunkra vala,
Mert ékes czimerünk föld gyomrában álla,

Kit a pogány nemzet ott rejtve tart vala,
Ördögi csalárdság kit arra visz vala.

Dicsértessél tőlünk dicső szent Istenünk,
Mind égen mind földön áldassál mitőlünk,
A te szent kereszted légyen mi védelmünk,
Az örök életre zászlónk és vezérünk. Amen.

-

Ezek a fent közölt régi énekek már ritkábban fordultak elő istóriásaink
ponyvakiadásában, s régi és újabb énekes kötetekben sem fordulnak elő.
századunkban.

Ugyancsak ritkábban olvashatjuk ponyván az "Ájtatos ének Krisztus Jé-
zus 'runkról" c. istóriás hangvételi éneket.

"Hallgassátok, oh, keresztények,
Ezt a csodálatos eseményt,
"ely róma fővárosában történt,
Van ott egy szép képe az Isten anyának.

Az a kápolna temető közepén áll,
Há a római pápa szent misét szolgál,
"inden léleknek bocsátja bűneit,
Hét fájdalmas szüz Máriát tiszteli.

Midőn már minden szentek napján,
Szent misét szolgál, Hallottak kesersírást,
Nem volt az emberek hangja,
Hanem hangja az Isten anyjának.

Hét kardja szívében, szent sírást hallottak,
Krisztus Jézus szent vérrel csepegett,
Anyja keservesén sir megváltóért.

Hét öreg emberek álltak a figura mellett,
Azok tartották kezökben az Isten bünetését,
Az első döghalált jövendőlt,
Nap nyugot felé forgatá .

Másiknak, volt két kardja keresztül,
Háboru hozzánk közelget,
Az ma utolsó véres háboru, hinnu lehet,
"ert az Isten anyja ilyet megjelentett.

Harmadik tartotta kezében az igaz mértéket,
Arra megrettenik minden keresztény szive,
Igaz mérték már tőlünk elesett,
Azért most az ur Isten minket büntet.

"egyedik szétszaggatva testtel, magára siránkozik,
Az ő testére mutatkozik, Mindnyáján azok, kik szent bőjtöt nem tartanak,
Az én szomoru testemet szaggatják.

Ötödik Krisztus Jézusnak szent sebét kezében tartotta,
Oh,keresztény lélek,nézd meg,
Hogy a mi bűnökkel az Isten megharagitjuk,
Szent sebeket nem tisztelünk.

Ha az embernek kőszive volna,
Krisztus Jézus felett sirna,
Mária,Mária keservesen sir,
Krisztus Jézusnak könnyel szent sebeit moása.

Hatodik kevély az ő csunyaságában,
Mert most a világban nagy hamisság van,
Hogy a fiatalok öreg embereket nem tisztelnek.

hatodik/?/ öreg pokolbeli lélek,
mert ő ítélő napján ott jelen lesz,
minden bűnöst magához elvisz,
és nekem Istenem fog kiáltani.

Oh Jézus Mária akkor hogy lesz,
minden állat mireánk fog panaszkodni,
ördögök ott lesznek,hogy a kősziklák tőlök félni gognak.

Azért sir most szüz Mária,
Hogy akkor mi velünk lesz,
mert gyermekek szülőket bem tisztelnek,
És öregségökről nem gondoskodnak.

Most kérem keresztény lãkek ,
Legalább azért kérjétek a Krisztus Jézust,
Hogy a keresztény szeretet el ne vesszen,
Szüz Máriát azért dicsérjük.

Amen most bezárom énekemet,
Kérem velem énekeljétek
Ezt az isteni csodálatos eseményt
Édes Jézuskát velem csókoljátok.Amen.

-Az istóriás strófaszerkesztés gyengén sikeredett példáját látjuk,
s ezen felül gondolati,érzelmi mondanivalójának illogikus építettsége
nehezen érthető rímtelen próza-mondatok halmozává válik.Ugy hat,mint
egy idegen szöveg rosszul sikerült "nyersfordítása".
Ugyanebben a füzetben talált másik két ének már ismertebb és jobban
sikerült formát,s Mária-üdvözletet jelent. Az első a Szeretet éneke a
boldogságos Szüzhöz címet viseli;Nóta:Atyának bölcsessége...

Üdvözlégy szüz Mária,róusapiros hajnal,
Ki vigasztalásunkra teljes vagy malaszttal,
Üdvözlégy szüz Mária élet termőfája,
Kinek édes gyümölcse lelkünket táplálja.

Üdv.légy szüz Mária, Jákóbnak csillaga,
Ki után feltámadott az igazság napja,
Üdv.légy szüz Mária, szeretetnek lángja,
Kit soha meg nem sértett a kigyó fulánkja.
Ü.l. szüz Mária, mennyből szállott virág,
Kinek kedveá illatát érzi egész világ.
Ü.l. szüz Mária, tiszta liliomszál,
A melyre aszent Lélek gyakorta reá száll.
Ü.l. Máriának elválasztott szive,
A teremtő Atyának legszebb remekműve,
Ü.l. Máriának legnemesebb lelke,
A szent Lélek Istennek örökös kedveltje.
Ü.l. Máriának legékebb teste,
Melyet a szent Háromság kezeivel feste,
Ü.l. Máriának dicsőséges feje,
Melyre a szent Háromság koronát készíte.
Ü.l. Máriának szépséges orcája,
Égi paradicsomnak gyönyörű rózsája,
Ü.l. Máriának kegyelmes két szeme,
Élet koronájának drágalátos gyöngye.
Ü.l. Máriának szentséges két füle,
Mely Gábiel angyalnak üdvöletét vette,
Ü.l. Máriának gyönyörű szép haja,
Melyből reánk szivárog irgalom olaja.
Ü.l. Máriának drágalátos orra,
A három szent királyok mirha szagolója,
Ü.l. Máriának édességes széja,
Melytől sok csókot elvett a Krisztus arczája.
Ü.l. Máriának ártatlan szent nyelve,
Mely mindenkor áldést kér szegény bünösökre.
Ü.l. Máriának alázatos nyaka,
A melybe ragaszkodott az Isten szent fia.
Ü.l. Máriának szelidséges melle,
A kis Jézus fejének kedves nyugvó helye.
Ü.l. Máriána drága két szemlője,
Melyekből tápláltatott menny s föld teremtője.
Ü.l. Máriának mézzel folyó teje,
Melyet mennyből árasztott Szentlélek ereje,
Ü.l. Máriának felséges két karja,
A melyeken nyugodott világ Megváltója.
Ü.l. Máriának érdeemes két keze,
Mely az ártatlan Jézust gyakran ölelgette.

Üdv.l.Máriának szeplőtelen méhe,
Az isteni Felségnek titkos lakóhelye.

Üdv.l.Máriának tisztaságos vére,
Melyből kölcsönöztetett váltságunknak bére.
Ü.l.Máriának szorgalmas két lába,
Mely az elveszett Jézust gyorsan feltalálja.

Mindenestől ékes vagy Istennek kedvesem
Megyelmekkel tündöklő Szentlélek jegyese.
Ártatlan szüz testednek áldott minden része,
Mert minden bűn nélkül volt és marad örökre.

Százezerszer üdvözlégy felmagasztalt anya,
Édes magyar hazánknak nagy boldog asszonya,
Vedd kedvesen Mária, buzgó énekünket,
Mutasd be szent fiadnak szives kérésünket.

Erdemiében ajánljuk lelkünket, testünket,
Hogy szent fiadnak vére mossa el bűnünket.
Mézzel folyó tejeddel halálod ágyunkban,
Enyhítsd lelkünk bajait végszomjuságunkban.

A szeretet énekét nagy ájtatossággal
Meked mondjuk Mária lelki buzgósággal,
Vimulásunk idején segíts imádsággal,
Hogy általad beteljék lelkünk vigasztalással.

Krisztusnak és az Istenanyának testrészei, kihullott vére, vérző szíve, ártatlan szeme stb. kultusza elég korán kezd kibontakozni a magyar keresztény vallásos költészetben is. - Különös lendületet kap azonban a barokk katolicizmus idején. - Ez az ének azonban énekeződeinek mintegy összegező tömörítését adja a 19.sz. folyamán. Nem minden tájon örvendett egyforma népszerűségnek. - Ennek ellenkezőjét mondhatjuk alábbi énekünkről, mely nem csupán ponyván terjedt, de több hivatalos énekkönyv is felvette soraiba, így bizonyos szövegváltozatait a Markos-Gsizmadia-féle Nép-Énektárban is megtalálhatjuk/Zamárdi, 1899-es kiadás/a Mária-énekek között három versszakkal. Mi a ponyvaváltozatot mutatjuk be: Üdvözlégy oh drágalátos nagy szentség nótájára.

Üdvözlégy oh, szentséges szüz Mária,
Áldott légy oh, Mennyország királynéja,
Tekints reánk hiveidre,
Siránkozó népeidre,

Kérünk, jöjj segítségünkre, Mária.

Üdv. légy mennynek asszonya, Mária,
Mertől választott Jézus szent anyja
Téged ezerszer köszöntünk,
Szívvel lélekkel dicsérünk,
Mind örökön üdvözlégy oh Mária.

Oh meg ne vesd bünnel terhelt lelkünket,
Kit teremtett Atya, Fiu, Szentlélek,
Szent Fiadnak drága vére,
Mégyen lelkünk váltó bére,
Esedezésed érdeme, Mária.

Sirván elődbe borulunk Mária,
Rettent ítélő biráknak haragja,
Mert bűneink sokasága,
Mint tenger fővénynek száma,
Siess kérünk oltalmunkra Mária.

Egyedül csak benned van reménységünk,
Minden dolgainkban kérünk, Égy vélünk.
Segíts minket hiveidet,
Kik dicsérjük szent nevedet,
Inségünkben te nyujtasz segedelmet.

Midőn eljön a mi utolsó óránk,
Számot kérni jön mi ítélő biránk,
Arra kérünk édes Anyánk,
Kegyes szemmel tekints reánk,
Hogy szerencsés legyen utolsó óránk.

A füzet utolsó énekét szintén ritkán lehet hallani a somogyi éneke-
seink ajkán, s ponyvafüzetben is gyéren jelent meg.

Tekints le Mária könyörgő népedre,
Vegyd inségünket anyai szivedre,
Viselj gondot árva nemzetedre.
Te hozzád nyulnak fel reszkető kezeink,
Te reád vigyáznak könybe telt szemeink,
Tőled várnak enyhülést sziveink.

Fakaszd meg jó Anya szemeink forrását,
Hogy öntsék a bánat viznek áradását,
Zokogván szent Fiad vér hullását.

Bátorítsd meg lelkünk szüntelen félelmét,
Éleszd fel Jézusnak hozzánk sz. szerelmét,
Hogy nyujtsa meg térítő kegyelmét.

Az ártatlanságnak tiszta kendőjével,
Födözz, és sz. áldott Jézus érdemével
És anyai szived érzésével.

Emeled le terhünket, könnyebítsd vállunkat,
E kietlen pusztán igazgasd utunkat,
Hogy vég kedvvel dicsérjük Urunkat.

Áldassék az Atya a dicső egekben/A Fiu sz. Lélek vele mindnekben,
És te szent Szüz mindörökkén. Amen.

A fenti énekek Pesten, 1864-ben kiadott /Bucsánszky A./ füzetben jelenték meg: Ájtatos énekek és imádságok a hét fájdalmu bodogs. szüz Máriához Rómában.-30.sz.-

A következő évben nyomtatott Bagó Mártonnál a Négy istenes uj ének a szüz Máriához kisasszony napjára és más napokra c. ponyva "szerző" nélkül.

Nóta: Örülj, vigadj tisztaságban megvirágzott....

Ma született egy kisasszony,
kinek neve Mária,
Az egek örülnek nagyon,
mert lett Jézusnak anyja,
Földieknek édesanyja,
bünösöknek pártfogója,
kisasszonyunk Mária.

Tenger és föld örüljete,
mert egy kisded közünkbe
Az Istentől leküldetett
E siralom völgyébe.
Földieknek... stb.

Téged Istennek kedvesét,
Az angyalok csodálnak,
Mátván szerelmes jegyesét,
A mennyei királynak,,,,,stb.

asonlitnak szépségéhez
A felkelő hajnalnak,
Elválasztott sregéhez
Az Ős táboroknak... stb.

Tebbened feltaláltatott
Nap és hold ékessége,
Azért választott magának
Az Isten bölcsessége... stb.

Jesse éga szép virága
Kinyílott ma, mint rózsa,
Kit az örök Isten küldött
A mi vigaságunkra... stb.

Dicséret legyen Istennek,
Meked fen az egekben,
nekünk pedig áldás, béke
Legyen a mi honunkban.
Tisztelet szüz Máriának,
Az Ur Jézus szent anyjának,
nemzetünk Asszonyának.
Kisasszony, Máriának. Amen.

Ez az énekfűzet tartalmazza a Szűz Mária eljegyzésére és mennybevitelére való éneket is az ajánlott dallamra: Istenekszent Anyja, könnyörögj... stb.

Örvendnek az egek, harsog a trombita,
Zeng örömeinktől az Isten városa,
Egek Ura, szép leánya,
Szűz Mária menyegzőjét ottantartja,
Isteni szép jegyesével mennyországba.

Isteni szent követ, Gábrriel arkangyal,
Üldeték a Szűzhöz fényes pálmaággal,
Jegyül hozta ajándékba:
Mert Mária menyegzőjét.... stb.

Sion szép várából indulnak a szüzek,
Szűz kirájnénjoknak szép koszorut visznek,
Römnapra, kézfogóra:
Mert Mária.... stb.

Örvend most szent Anna jóóákimmal,
A mennyei dicsőült karokkal;
Mert magzatja, kedves lánya,
Szűz Máriaáx menyegzőjét mostan tarja,
Az ő kedves jegyesével mennyországban.
Egek menyaszonya, szűz Anányk, Mária,
Koszorut áldozunk örömd napjára,
Olvasódtól, rózsáidból;
Vedd kedvesen, tenints reánk mennyországból,
Szűz sz. Anyánk! részeltess boldogságoadból
Örömedbe, menyegződbe,
Vitess fel a választottak seregébe,
Hogy teveled örvendhessünk az egekben. Amen

.-.

Más ugyanazon napra.

Móta: Mária, Mária! fényesebb csillagnál...
Mária, Mária, Istennek kedvese te vagy szerelmese,
Választott jegyese Mária!
Arkangyal Gábrriel tisztelt követséggel,
Ékes köszöntéssel: Mária, Mária, Mária!
Drága kegyelmedet, tudjuk érdemedet,
Áldjuk szent nevedet, Mária!
Szívünkből dicsérünk, örömmel üdvözlünk,
Mig e földön élünk, Mária!

Mári, Mária,

Jézus szerelmébe, égi örömébe,
Fogadj menyegződbe Mária! stb./ a hivatalosan is használtak szerint/.

Itt neked szolgálunk,
Hogy mennyekben láthassunk
Jézussal áldhassunk, Mária.

menyországban lenni
Óhajtottunk szemlélni,
veled örvendezni, Mária!

Miatyánk Isten és
Üdvözlégy Mária!

Ének.

Nóta: Jézus szenvedéséről.

Jertek keresztény hívek Jézus tiszteletére,
mindnyájan hivattatunk neve dicséretére,
mert itt vagyunk szűz anyjával,
hét fájdalom a szívét átjárta.

Nagy fájdalom volt a szentséges anyának,
midőn az ő szent fiát körülmélni látta;
jaj, siratgatta, ápolgatta, szent Józseffel,
de helyét nem találta.

Nagy fájdalma a szentséges Anyának,
hogy az angyal felkölté éjjeli jó álmából,
hogy vegye fel a gyermeket,
s szent Józseffel Egyiptomba fusson el.

Nagy fájdalma a szentséges Anyának,
midőn Jézus elmaradt a nagy búcsújárásban,
jaj, siratta, tudakolta rokonait,
hogy szent fia hol volna.

Nagy fájdalma a szentséges Anyának,
hogy Jézust meglátta Kálvária útján,
nem szólhatott, fohászgódott,
szent fiára keservesen ráborult.

Nagy fájdalma a szentséges Anyának,
midőn Jézust meglátta latrok közt megfeszítve,
setétség lett, nem láthatta,
szent fiának csak nyögését hallotta.

Nagy fájdalma a szentséges Anyának,
midőn Jézust a keresztről levették,
ölébe helyezték, jaj siratgatta,
ápolgatta, könnyeivel áztatta.

Nagy fájdalma a szentséges Anyának,
hogy a Jézust meglátta anyja koporsóban,
jaj siratgatta, ápolta, csókolgatta,
könnyeivel áztatta.

Fájdalom hegyes tőre sérté Mári szívét
midőn a temetőbe vitte szent fia testét
A sir kincsét eltemette
s ő zokog és sir felette.

E hét fájdalom által kérünk, fájdalma
Anyánk,

légy most és halálunkkor hű segítség-
gel hozzánk;

Vigasztaljad életünket,

Oltalmazd kárhozattól lelkünket.

A Legujabb szent énekek a szüz Mária olvasójához a címe az alábbi Zóka-féle kiadványnak, melyben már a saját és mások által is megjelent népszerű énekek vannak.

Szent Annához.

Üdvözlégy Mária/mondjuk az olvasót.

Vertek szent Annának kedves gyer mekei,
Özvegyek és árvák, vigasztalást kérni;
Bánattal epedő sziveteket kitérnim
Panaszokat néktek meg fogja hallgatni,
Jézus és Mária, áldott légy szent Anna,
A mennyei karok legszebb lilioma.

A kik fölvirradtunk szent Anna napjára,
Drága szent szívének vigasztalására,
Mily boldogok azok a kik ide jöttek,
Szent Anna napjára koszorukat kötnek,
Szomorúságodban nagy bánatot értél,
Sok ezer könnyeket a földre öntöttél.

Husz esztendő eltöltöttél magtalanságodban,
Joakim kedves pároddal éltél nagy bánatban,
Mert az Isten úgy rendelte,
A főpap azt cselekedte,
Joakim szent áldozatját oltárát levették,
Sok ezer könnyeket a földre öntöttél.

Mondván menj el áldozatod, nem kedves Istennél,
Szent Joakim térde esett a kék egek felé,
Jaj, Istenem, mit tegyek, mond meg hát merre menjek,
Szent Anna kedves páromnak kitől izenjek,
El hagyom én most már minden vagyonomat,
A nagy bujdosásra adom én magamat.

Hirül vitték szent Annának a szomorúságot,
Hogy az ő párjátul mostan elmaradott,
Boldog Isten, ki láthatott oly nagy könnyhullatást,
O, angyalok, szánjátok meg ezt a nagy jajgatást,
Názáreti kertben mingyá térdre esett,
A szép mennyországból fényes angyal lejött.

Téged jöttem köszönteni dicső szent Anna,
Jóságodért hálát adni, egek szép csillaga,
Mert én angyal vagyok, mennyből lejöttem,
Méhedbe száll egy szüz, Mária lesz neve,
Meghajtom magamat, kitérom keblemet,
Elfogadom tőled ezt a drága szüzet.

Kik hozzád fordulnak, boldogságban élnek,
Drága szent Annában mindig gyönyörködnek,
Készen a mennyország, nyitva áll számukra,
Aki a szent Annát csak szivből óhajtja,
Áldott légy szent Anna, Jézus és Mária,
veled mennyországba álljunk egy bokorba.

Ott is azt zengedjük, áldott légy szent Anna,
Te szent zászlód alatt én is megpihenjek,
Mária Jézus előtt én is megjelenjek,
Az Ur s Jézus előtt alleluját zengjek,
Dicsértessék Jézus mindörökén. Amen.

2.

Jézus szent nevének bugó imádói,
Mária szívének kedves gyermekei,
Jertek köszönteni, szivből magasztalni,
Jézus és Mária szent szívet dicsérni.

Ez gyönyörű szép kert, zöld koszoru forma,
Körülkeríti azt Mária olvasója,
Kerésze e kertnek szent Domonkos atya,
Vele munkálkodik a szép Szüzmáira.

"Ondom, e szép kertet, olvaó keríti,
Tizenöt szép rózsabokor ékesíti,
Ez a drága rózsánk minden nap kinylik,
Mária elejbe angyalok lerakik,
Ez a drága rózsza oly szép egy bokorban,
A mennyei kertben szét terjed illata.

A legelső bimbó, Üdvözlégy Mária,
"alasztal vagy teljes Ur Jézus szent anyja,
Nézd kerted rózsáit, egyik szent olvasóddal
naponként tisztelnek a szép koszorúval.

A harmadik csokor gyöngyvirág, ibolya,
"evelekre írva, üdvözlégy Mária,
Imádj miérettünk szegény bűnösökért,
Most és végóránkon, hogy nyerjünk mennyben bért.

Ilyen szép koszorut fűztem én számodra,
Ó, fogadd el tőlem szeplőtelen anya,
Szerelmednek láncza fűzzön át bennünket,
Vezessen tehozzád minden bűnösöket.

Kedves rózsástársim, a kik ide jöttünk,
Ezen drága napra koszorut kötöttünk,
Jézus és Mária elejbe letettük,
Egykor az egekben benne gyönyörködünk,

Hogy a rózsabimbó minden nap kinyíljon,
Az Ur Jézus előtt minden nap lehulljon,
Jőjj el édes Jézus, fogadd e koszorut,
Mária elejbe minden nap lerakjuk. Amen
Miatyánk Üdvözlégy Mária.

3.

Gallama:Rebegő nyelvemet felemelem...

Üdvözlégy Mária!, ezt zengje minden!

Áldott légy Mária! ezt mondja ma minden,

Koszorut fonnak az angyalok,

Mária szüz anyánkhöz így indulnak.

Gábfiel arkangyal az egek vezére,

Kezében liliomot tart kezébe,

A szent rózsafüzér, így kezdé mondani,

Üdvözlégy ezerszer egek királynéja.

Üdv.légy ezerszer mennyei nefellejts,

Rózsa koszorunkat soha el ne felejtöd,

Üdv.légy Mária/ezersze általunk,

Megyha kell éretted, százszor is meghalunk.

Téged, ide jöttünk, Mária köszönteni,

Rózsakoszorúval neked kedveskedni,

Üdv, légy Mária, szép rózsabimbó szál,

Amire a szent lélek gyakorta reá száll.

Egyönyörű kertet talán ismeritek

A szüz Máriához, kik ide jöttetek,

Illatos koszorut rakjunk be elejbe,

Olvasó királynénk szép tiszteletére.

15-en vannak egy koszoru aljban,

A szüz Máriának szép rózsaszálában,

Ez a drága rózsaszál hol szép hegybükorban,

Mária kertjében szétterjed illata.

Üdv.légy ezerszer! Mennyei szép rózsaszál,

Szép koszorut fonunk örömd napjára,

E szép olvasónk nyitja meg az eget,

Vezesse be mennybe Jézus mi lelkünket.

E szövegeket bár egyéb kiadványból is ismerjük, melyeket nem Zóka írt,
de az énekek ezen szövegösszeállításában, módosult formában az ő közzététel.

A Negyedik énekként közöltről már több ízben szóltunk, főleg a hozzá-
tapadt históriás-dallam miatt, melyet alig ismert népi-egyházi dallam-
nak tartunk.

Dallam: Óh áldott szent Isten.

Oh hol vagy énnékem szomorú szűz anyám,
Holtig árva leszek, ha te nem nézel rám,
Érezz reám Mária, mint özvegy s mint árva,

bánatos bus szívem vigasztalójam
Szomorúságomat én ki nem mondhatom,
Csak a fűzfavessző mutatja példámat.
Mert a többi fának felfelé gallyai,
Cörömmel néznek ki hogyha eső éri.

Mert a fűzfa vessző mutatja a jelét,
Árva, özvegy lesüti a fejét,
Ez az út mennyekbe vezet egyenesen,
Ha Isten végzését veszed te szívesen.

Szomorú fűzfa mindig sirt, bus vala,
Mióta a Jézus hátá megszagatta,
Óaj lészem azoknak, kik az özvegy s xárvát
Bűn nélkül megbénták, szidják és átkozzák.

Mint megszorodott már a fűzfa vessző,
Az árvák bánása nem lesz elfelejtendő.
Az árvák és özvegyek panaszos kenyere
Felszáll könnyhullásuk a magas mennyekbe.

Angyalok felveszik könnyhullajtásukat,
Istenhez felviszik az ő panaszukat.
Oh nyerj te kegyelmet, szűz anyám Istentől,
Hogy megtáasztulhassak minden bűneimtől.
Hisz te vagy az árvák, özvegyeknek anyja,
Jól tudjátok, mennyben meglesz jutalmatok,
Ne hagyj el szent fiam, de én se hagylak el,
Csak hozzám jöjjetek, várlak tárt kezekkel
Együtt örvendezünk a magas mennyekben,
Az én szent fiának nagy dicsőségében,.

5. Dallam: Ujúljon meg lekünk e mai napon.

Oh gyönyörűsége boldogságos szűz,
Szeretett tömjénnel illatozó tűz,
Te vagy a szerett anya,
Szent vagy szűz Mária.

Üdvözlégy Istennek kedves leánya,
Kit legfőlebb kedvelt az örök atya,
Mert szent Fiát neked adta,
Szent vagy, szent vagy szűz Mária.

Üdv.légy hazánknak véd nagyasszonya,
Sok csudákkal fénylő kegyes szűz anya,

Kit választott Isten fia,
Szent vagy.... sb.

Te öröktől fogva megszenteltté,
Szent Háromság által elrendeltté,
Hogy lennél Jézusnak anyja.
Szent.... stb.

Jőjjetek mennyei fénye seregek,
Örvendjete, s velünk ekkép zengjete:
Alleuja, alleluja,
Szent vagy, szent vagy szűz Mária. Amen.

Az összefűzött lapon még egy ének található, ami nem Zóka szerzeménye s
nem is az ő kézzététele.

Jertek keresztény hivek Jézus tiszteletére,
Mindnyájan hivattatunk neve dicséfére,
Mert itt vagy szűz anyjával,
Ét fájdalom a szivét átjárta.

Nagy fájdalom volt a szentséges anyának,
Midőn az ő szent fiát körülmetélni látta;
Jaj, siratta, ápolgatta, szent Józseffel,
De helyét nem találta.

Nagy fájdalma a szentséges Anyának,
hogy az nagyal felkölté éjjeli jó álmából,
hogy vegye fel a gyermeket,
s szent Józseffel Egyiptomba fusson el.

Nagy.....stb

Midőn Jézus elmarad a nagy bucsujárásban,
Jaj, siratta, tudakolta rokonait,
Hogy szent fia hol volna.

Nagy.....s tb.
Hogy Jézust meglátta a Kálvária utján,
Nem szólhatott, fohászkodott,
Szent Fiára keservesen ráborult.

Nagy.... stb.

Midőn Jézust látta latrok közt megfeszítve,
setéség lett, nem láthatta,
Szent Fiának csak nyögését hallotta.

Nagy..... stb.

Midőn Jézust a keresztről levették,
Ölébe helyezték, jaj, siratta, ápolgatta,
Csókolgatta, könnyeivel áztatta.

Nagy.... stb.

Hogy a Jézust meglátta a nagy kőkoporsóban,
Jaj, siratta, ápolgatta... stb.

Legujabb istenes énekek a boldogságos Szűzhöz.

Kiadta: Németh Lázár, Sz. - Ferencz III. rendű tagja.
Budapesten, 1876. - Nyom, s kiadja Bucsánszky Alajos. - 251. sz.

I.

Nóta: Üdvözlégy Krisztusnak, ,, , stb.
Köszöntünk csodákkal ékes rózsaszál,
Ki sok kegyelmekkel megvirágoztál,
Jézus Krisztus szülő anyja,
Üdvözlégy szép szűz Mária.

Zajos hullámi közt földi életünknek
Nagy öröme te vagy szegény llekünknek,
Oh vigasztalás kutfeje,
Örök életnek szerzője.

Nálad nélkül nincsen semmi örömünk,
Ha csak szent nevedben nem gyönyörködünk,
Oh, életnek szent szülője,
Hitünk legtisztább tüköre.

Itt talál az árva édes örömet,
Szentséges képednél, ha megjelenhet,
Mert nálad van a kegyelem,
Vigasztalás és szent öröm.

Itt nálad az özvegy kisírja magát,
Larakja szívének nehéz bánatát,
Mert szívének vigasztalást,
Nálad talál megvidulást.

Elolvad a szívünk a nagy örömben,
Hogy képed láthatjuk ezen szent helyen,
Nyerj szent fiadtól kegyelmet,
Buzgó szívet, szent életet.

Drága szent nevedben kenyeret kérünk,
Atárunkra nyerjél szent áldást nekünk,
Szent-háromság szűz leánya,
Szent Anna tiszta virágja.

Add, hogy buzgóságunk hozzád feljusson,
Te ála~~ta~~lad szent szűz, áldást hozhasson,
Kérjed értünk szent Fiadat,
Hogy áldjon meg mindnyájunkat.

Azokat is, kérünk, vedd szent szivedbe,
Kik el nem jöhettek ezen szent helyre,
Áldd meg buzgó szándékukat,
Velök együtt mindnyájunkat.

Őrizd meg határunk minden károktól,
Tűz, viz, jég, s elemi nehéz csapástól,
Engeszteld Isten haragját,
Töröld meg bűnünk bocsánatját.

Őrizd meg országunk az ellenségtől,
Pusztító döghalál és más inségtől,
Jézus Krisztus szülő anyja,
Üdvözlégy szép szűz Mária.

Engedd, hogy többször is ezen szent helyen,
Szentséges nevedet tiszteljük itten;
Hogy általad szent Fiadhoz,
Eljuthassunk Ur Jézushoz.

Halálunk óráján jőjj el mihozzánk,
Vigasztalj bennünket jó édes anyánk,
Áldj meg e siralomvölgyben,
Koronánkat nyírd meg mennyben. Amen.

II.

Téged jöttünk dicsérni szűz virágszál!
Kit hódolva köszönt az egész világ,
Mert Jézusnak szűz anyja vagy,
Szószóllásod Jézusnál nagy,
Példatükör minden jókra csak te vagy.

Szűz méhedbe szállott az örök ige,
Mert te voltál az égtől kiszemelve,
Hogy általad az igazság,
Feltűnjék a világosság,
Szűz méhedből származik minden jószág.

Te vagy, kit az ó-szövetség régen várt,
Mert már régen egy szabadítóra várt,
Ki az ördögnek hatalmát
Megronthassa birodalmát,
Szétronthassa bűnünk erős rablánczát.

Szent Annának megszűnt immár sirása,
Meghallgattatt az égben imája,
Mert egy szent megzat méhében,
Az Isten rendelésével
Ékeskedett leirhatlan szépséggel.

Oh szent Anna de boldog asszony lettél,
Ki ily nagy szent anyaságra mehettél,
Mert az Isten anyját szülted,
Szent életben felnevelted,
Tiszta szűzen az Istennek szentelted.

Üdvözlégység hát oh, kegyes szűz Mária,
Kit köszöntött az Isten szent angyala,
Hogy szűz méhedben a váltság,
Testet vegyen az igazság,
Tőle származzék reánk minden jószág.

Vegyed köszöntésünk drága szivedbe,
Vidd fel imádságunk Jézus elébe,
Mert kegyelmez csak úgy nyerünk,
Ha te esedezel értünk,
Azért most is szent pártfogásod kérjük.

Végre áldásodért esdünk, szűz Anyánk!
Magas mennyből irgalmasan nézz le ránk,
Vigasztalj meg ez életben,
Koronánkat add meg mennyben,
Vezesd lelkünk a szentek seregébe. Amen.

-

III.

Nóta: Oh áldott szűz Anya, mennyei szép rózsák stb.

Üdvözlégység elvérzett mennyei szent király,
Ki sok bűneinkért kivánta a halált,
Hogy így megtörhesse az ördög hatalmát,
Oh Jézusom, én királyom,
Te vagy nekem kegyes szabadító.

Véres keresztfádnak drága érdemeit!
Szívünkben imadjuk szent vére cseppjeit,
Kinszenvedésednek drága érdemeit.
Jézus vére, lelkünk kincse,
Tebenned jött létre lelkünk üdvössége.

Megtörtetett tested a nagy kínok alatt,
Szent szíved elhervadt a fájdalom miatt,
Melyet értünk tettél sok bűneink miatt,
Oh nagy szentség, csoda szépség,
Téged illet dicséret, dicsőség.

Drága szent testedben nem volt oly érzelem,
Mit át ne járt volna a nehéz gyötfemel,
De mindent meggyőzött a forró szerelem,
Oh szelidség, drága szentség,
Téged imád emberi nemzetség.

Kinszenvedésednek legdrágább érdeme,
Legyen lelki üdvünk biztos menedéke,
Szent vére ereje vezessen az égbe,
Oh, hallgass meg, kérünk add meg, Számtalan bűneink óh lelkünk bocsásd meg.

Sirva tekintek fel drága keresztedre,
Mert meghalva látlak azon kiterjesztve,
Az iszonyu fához átalverettelve,
Szent keresztetd, szenvedésed,
Hozza meg minékünk a mi üdvösségünk.

Kersztednél látom a szép szüz Máriát,
Angyalok asszonyát, egek királynóját,
Jaj, ki nem mondhatom szive nehéz kinját,
A fájdalom nehéz nyila,
Máriának szívét mélyen áthatotta.

Szentséges halálod legdrágább érdeme,
"egyen lelki üdvünk biztos menedéke,
Szent véred érdeme vezessen mennykbe,
Oh Jézusom én megváltóm,
Légy mindenkor kérlek szent vigasztalásom.

Halálunk óráján szentséges Anyáddal,
Jőjj el, vigasztalj meg szent angyalaiddal,
Vidd lelkünk mennyégbe s kérünk magáddal,
Áldj meg minket ez életben,
Szentséges halálod vezessen mennyégbe. Amen.

-
IV.

Szent tiszteletedre jöttünk Isten anyja,
tekints le mennyekből a mi olvasónkra,
A melyet most elmondottunk,
Tiszteletedre ajánlunk, Szüz Anyánk Mária.

Keresztény világnak ez legnagyobb kincse,
A választottaknak kézen függő gyöngye,
A vakoknak mulatsága,
Sánták, bénák imádsága, Üdvözlégy Mária.

A tiszta házasok ebben gyönyörködnek, Mária-nak,
Az árvák s özvegyek ezzel könyörögnek, Szent olvasó királynénak,
A szüz leányok kezében, Dicsőséges szüz Anyának,
Jámbor legények szívében, Üdv. légy Mária. Jézus szent Anyjának. Amen.

Szent tiszteletéreszüzek siessetek,
A szüzek szüzének koszsorut kössetek,
Ti isoh, tiszta házasok,

Özvegyek, kisededek, Nagyon neki szolgáljatok,
Ne felejtkezz rólunk, kérünk jó szószóllónk,
Kik szent olvasóddal hozzád folyamodunk,
Mert ámbár bünösök vagyunk,
De ne hagyj bünben meghalnunk, Szüz Anyánk, Mária!

Egy múlt századi ponyván megjelent "Második .Szüz Máriáról" jelzésű ének latinból magyarra tett változatát közöljük/Nóta:Ave Maris Stella/.E változat szebben tükrözi Domokos Pál Péter/Kájoni-féle latin szövegének/ közlését/Hymnus de beata virgine Maria,-435.sz./,mint a Szent vagy Uram/196.sz./, vagy a Molnár-féle Égi Orgona Virágok/519.old./ áttételénél is tapasztalható. Itt is 7 verssel találkozunk,szép archaikus közvetítéssel.

Üdvözlégy Mária,
+engernek tsillagja:
Mindenkor Szüz Anya,
Egek nyílt kapuja
Irgalmasságnak Asszonya,
Légy lelkünk oltalmazója
Asszonyunk Mária!
Kit Gábrriel menyből,
Üdvözle Istentől,
Órizz háborútól,
Évától vett jajtól.
Irgalmasságnak Asszonya.. stb.
Óld bününk bikóját,
Add szemünk világot,
Mosd-el lelkünk metskát,
Kért javunk áldását... stb.
Mutasd Anyaságod,
Vegye imádságod,
A' ki értünk magod
Akart lenni árod.... stb.

Oh Szüzek nemesse,
Szelidek jelesse,
Ne legyünk bünösse,
Tégy szenté,kegyesse....stb.
Éltünk tiszta voltát,
Nyerd bátor utját,
Hegy látván Urunkat,
Mondjunk vig hálakat,,,,stb.
Ditsőség Atyának,
Füú,Szent Léleknek,
Három Személyeknek:
Egy állatú Istennek!Amen.
Irgalmasságnak Asszonya,
Légy lelkünk oltalmazója:
Asszonyunk Mária.

A füzetke Harmadik énekének címe:A' Boldog Szüzeről.Ezt somogyi énekesünk dallamával közöljük,mert szép variánsnak tartjuk az eddigiekkel szemben.A ponyvaszöveg eltér-első szakát kivéve-mind Volly gyűjtésétől/83.sz./,mind az Orgona Virágok/573.old./ strófáitól,amelyek viszont szószerint egyeznek az 1944-es kiadású Zarándokénekek és imák összeállítás 18.sz.ének szövegeivel

Mondjunk dicséretet a' Szüz Máriának
tegyünk tiszteletet Jézus szüz Annyának,
Üdvözlégy ezerszer Egek' Királynéja,
óh,kegyelmes,óh,kgyes,óh édes Szüz Mária.

Üdvözlégy életünk reménye,Mária,
tövisek ki-nyílt Liliom virágjam,
Üdvözlégy... stb.

Óh felséges Isten kegyelem táblája,
felmagasztaltatott drága pálma-fája,
Üdvözlégy.... stb.

Fordítsd reánk szemedet méhed' gyümölcseivel
mutasd meg színedet, a te szülőttedet,
Üdvözlégy... stb.

"alálunk óráján boldog Szűz Mária,
esedezz érettünk óh kegyelmes Anya,
Üdvözlégy... stb.

Mellyért dicsértessél most é' földön értünk
holtunk után pedig Mennyekben szemléljük:
óh, kegyelmes, óh kegyes, óh édes szűz Mária.

A Negyedik ének címe: A' Szent Kereszthez odamenetelkor. Nóta: Üdvözlégy Krisztusnak...

Serkenny-fel óh bűnös vétkek álmából,

Kel-fel immár, kérlek, bűnnek ágyából,

Siessünk a' Szent keresztkez,

Üdvösségünk eszközéhez.

Hagyd-el e' világi mulandóságot,
Keress a' Krisztusnál irgalmasságot,
Siessünk.... stb.

Ne hidj hízkelkedő világi jónak,
Mert fullánkja vagyon mint a' kigyónak,
Siessünk.... stb.

"yisd-fel szemeidet, tekints egekre,
És Krisztus Jézus Szent Keresztére... stb.

Hogy ha üdvösséget kívánsz lelkednek,
És megbotsátását sok vétkeidnek... stb.

Kik a' Szent Keresztet buzgón tisztelik,
Bűnös bocsánatját bizonytal nyerik... stb.

Elrejte ezt régen Pogány nemzetiség,
Hogy ne tisztelhetné a' Kereszténység... stb.

Földbe vala rejtve ez nagy ideig,
Ugy mint száz és nyoltzvan egy esztendőig... stb

De Szent Ilona ezt felkereste,
Teljes életében buzgón tisztelte... stb.

Mi-is keresztények Szent Ilonával
A' kik megváltattunk Szent Kereszt által... stb.

Teljes már e' Világ ennek hírével,
És tsudákkal fénylő nagy erejével... stb.

Szerelmes Jézusunk segít-meg minket,
Szent Kereszted által őrizz bennünket... stb.

Jézusnak áldozzuk tásításinkat,
Tselekedetinket, gondolatainkat... stb.

Légy előttünk járó fényes tsillagunk,
Utazásink után hiv Kalauzunk... stb.

Tarts-meg egészségben ezen utunkban,
Hogy részezhessünk Szent áldásodban,
Siessünk a' Szent Kereszthez,
Üdvösségünk eszközéhez.

Ezt az éneket később többen átírták-korszerűsítették különböző énekes kiadványokban, így a Nép-Énektárban Markos és Szizmadia is/mint zemárdi kántor/, amit az Orgona Virágokban is közölt Molnár József/kunszentmiklósi kántor/. Ez az ének-mind dallam, mind szöveg szempontjából-izgalmas kutatási problémája a magyar népéneknek, amivel Kodály, -mint egy nagy, összetett dallamcsaládhoz való tartozással- is foglalkozott. Számtalan hivatalos és ponyvai kiadásban jelent meg különböző, de lényegét érintve, azonos témájú átíratokban. Az ad notam-dallamát mis is gyűjtöttük/Üdvözlégy Krisztusnak.../. E dallamcsalád komplexitásáról teljesebb képed ad Szendrei-obszay-Rajeczky összehasonlító kiadása/146.p., II/108/.

Ugyancsak ebben a múlt századeleji füzetben-ötödik énekként- találtuk e régi éneket: A' Sz. Keresztről vissza Jövetelkor c.

Üdvöz-légy Krisztusnak Sz.keresztfája,
Édes Jézusunknak halálos ágya,
Már elmegyünk, Isten velünk,
Óh, Szent kereszt, légy vezérünk!

Telleys vigassággal örvendez szivünk,
Mivel, óh Sz.Kereszt itten tisztelünk,
Már elmegyünk... stb.

Téged óhajt lelünk, te benned bizik,
Hozzád buzgósággal ő kívánkozik... stb.

Ajándékul hagyom nálad szivemet,
Oh áldott Sz.Kereszt, bünös lelket... stb

Köszönöm megváltóm nagy kegyelmedet,
Hogy ma tisztelhettem Sz.Keresztedet... stb.

Tarts-meg egészségben ezen utunkban,
Hogy néked szolgáljunk nagy buzgóságban... stb.

Dicsérte, dicsőség Sz.Háromságnak,
És minden szentekkel szüz Máriának,
Már elmegyünk, Isten velünk,
Óh, Szent Kereszt, légy vezérünk,

E szép keresztjáró ének sok énekeskönyvből hiányzik. Módosított búcsú-ének változával itt-ott még lehet találkozni/Üdvözünk Krisztusnak drága szent teste/keresztje/ kezdetű énekre; más változatát már közöltük Igalról.

Egy hiányos ponyvakiadás ötödik éneke. Nóta:Szentháromságnak az én életeme

Ezernyi ezerszer áldott az az óra,
melyben fogantatott a szép szüz Mária,
Üdvözlégy szép virág,mennyei nemes ág,
ely Istentől adattál,
Bűn nélkül fogantattál.

Ezernyi ezerszer üdvöz légy szent Anna,
Szent férjeddal együtt áldott légy nagyanyja,
kinek szent méhéből,mint életkertjéből,
Oly gyümölcsfa származott,
ely nekünk üdvöt hozott.

Mária pirosabb a kinyílt rózsánál,
Mária fehérebb a szép liliomnál,
Tisztább vagy a holdnál,fényesebb a napnál,
Szép vagy szüzek szent fénye,
ert nincs benned bűn szennye.

Oh nagyhatalmu szüz!kinek szent magzatja
Az álnok kigyónak fejét megrontotta.
Mert elválasztattál,tisztán fogantattál,
Szent,szent vagy szüz Mária,
tenger fényes csillaga.Amen.

Szent Anna tiszteletére.Nóta:Szent olvasót elvégeztük...

Dicsértessél magas mennyben,
Örvendezzél a felségben,
Szent Anyja fényes egekben,
Vigadj drága gyümölcsödben.
ert kegyelem anyját szülted,

Szüz Máriát te nevelted
Ezért mennyen és a földön
Igen nagyra becsültetől.
Méltán mondatol Annának,
Szent Háromság kincstárának,
ert anyja vagy Máriának,
Nagyanyja az ur Jézusnak.

Isaiás rólad szólott,
Midőn egy gyökeret látott,
elyből szép vessző származott,
és ékesen megvirágzott.

e voltál a példázatja,
E gyökérnek oh,szent Anna,
vesszőszál a szüz Mária,
Kinek Jézus szép virága.

Oh,szent Anna buzgón kérünk,
Ur Jézusnál szólj érettünk,
Tiszta legyen a mi lelkünk,
Midőn eltűnik életünk.

Hogy teveled az Istennél,
Örvendjünk és a szenteknél,
Kikkel együtt dicsértessél,
Oh szent Anna,tiszteltessél.Amen.

A Négy istenes ének/1870-ös első énekének dallamát az Óh szerelmes Istenem-re javasolta a kiadó, de ezen felül más dallammal is szokott párosulni.

Megindítom nyelvemet,
Elzengem énekemet,
Tiszteletedre anyám,
Mária, édes dajkám.

Éltemet felajánlom,
Szívemet is lánczoló,
A te tiszteletedre,
Megpihenni örökre.

Fogadd anyám kedvesen,
Egyed tőlem szívesen;
Ha pedig üt végórám,
Akkor is légy pátronám.

Óh Mária! üdvözlégy,
Irgalmadba minket végy;
Mert irgalmas anya vagy,
Hozzám szereteted nagy.

Óh Mária, szép rózsza!
Tisztaság liliumja,
Kérlek, oltalmadba végy,
Fiadnál szószólónk légy.

Oltalmaz életemben,
Tarts meg az igaz hitben,
Erősítsd lelkemet,
Védelmezzed szívemet.

Mennyország ékessége!
Bünösök segedelme!
Ne hagyj el szerelmesem,
Jőjj hozzám én jegyesem!

Míg testem sirba nem száll,
Szívem addig el nem vál;
Tőled, óh szép tózsza!
Üdvöztőnk szent anyja!

Üdvözlégy lelkem dija!
Áldlak egész erőmből,
Angyalok királynéja!
Míg a vérem meg nem hül.

Hajtsd hozzám szen orczádat,
Kérjed értem fiadat,
Hogy őtet megláthassam,
Örökké imádhassam.

E siralom völgyében
Míg leszek ez életben,
Szent neved magasztalom,
Míg elfed a sirhalom.

De még a siron tul is
Áldlak anyám akkor is;
Reménységem benned nagy,
Mert Jézusom anyja vagy.
Midőn nyelvem nem szólhat,
Segítségül nem jivhat:
Akkor is légy lelkemnek
Megőrzője üdvemnek.

Üdvözlégy, óh, Mária,
Krisztus Jézus szent anyja,
Áldlak most képed előtt,
Drága oltárod előtt.
Édes anyám, hallgass meg,
Utaimban szentelj meg!
Légy őrzője lelkemnek,
Védelme mindenkinek!
Kérésem hozzád nyujtom,
Szent fiad meghallgasson:
Hogy az ítélet napján
Állhassak fiad jobbján.

Dicsőség az atyának,
És az ő szent fiának,
A dicső szentléleknek,
Üdvözlés a szent Szűznek!

Ez talán az eddig ismert szövegek közül a legteljesebb, legterjedelmesebb.

A ponyvakiadások között ritkábban találjuk Gyurits Franciska sz. Ferencz 3-dik rendü közléseit: Más énekek a boldogs. szüz anyáról.- Zene: Imádunk sz. ostya... /Veszprémben, Krausz A. 1865-ben/.

Üdvözlégý Mária, minden lélek mondja,
minden nyelv kiáltsa, minden szív sóhajtsa,
Üdvözlégý Isten áeánya,
aasztal teljes tárháza,
Üdvözlégý Mária.

Ur vagyon teveled, semmi bün nincs benned,
Áldott a te szived, áldott tiszta méhed,
Melyben lakóhelyet választta,
Magának az Isten fia... stb.

Te szent vagy és áldott, kit Isten választott,
Bün nélkül alkotott és tisztán megtartott,
e asszonyo nem csodája,
Világnak hajnal-csillaga.. stb.

Oh szentségnek háza, ártatlan szüz anya,
Nincs oly szép rózsafa, mint a szüz Mária,
ert Jézus annak virágja,
Az angyalok vigassága... stb.

Váltságunk kezdete, élet eredete,
Mert tetőled vette magát Krisztus teste,
És a drága vérharmatja,
Mely lelkünket mosogatja... stb.

Vesd reánk szemeidet, nézd tisztelőidet,
Nyujtsd ki kezeidet, öleld hiveidet,
Viselj gondot édes anya,
minden hozzád járulókra... stb.

Adj anyai áldást, oh! nyujts vigasztalást,
Végy el minden csapást, szükségét, kárválást,
Oh hatalmas Isten anyja,
ennynek földnek királynéja... stb.

Áld meg Krisztus nyáját, anya sz. egyházat,
A római pápát, minden lelkiatyát,
Terjessz áldást kegyes anya,
Szent fiadnak papjaira.. stb.

Áld meg nemzetünket, lelkünket, testünket,
Áld meg mezeinket, minden vetésinket,
Vigyázz minden vagyoninkra,
elki testi javainkra... stb

Imádkozzák értünk, ha végre jut éltünk,
Nyerj kegyelmet nekünk, hogy üdvözülhessünk,
Szívünknek végmozdulatja/ Legyen nyelvünk végszózatja, Üdv.légý Mária.-

Énekekés imák címen kiadott ponyván több olyan ének terjedt ,amelyek közül a későbbi hivatalos énekeskönyvek átvettek/pl.Nép-Énektár egy strófát,a sanctusra/. Elen füzetünk 1866-ban készült "Magó Mártonnál.

Esőérti könyörgés a bold.szüz Máriához c.Nóta:Oh áldott Szüzanya..
Leborulunk Isten mostan te előtted,

Mert én nem ismerek nagyobbat feletted,
Ki az eget,földet teremtetted,
Szent,szent,szent vagy,hatalmad nagy,
Te szent országodban nekünk,örök bért adj.

Áld meg minket Jézus neked esedezünk,
Áztasd meg földünket szép esőkkel,kérünk,
Szent nevedért töröld el sok vétünk,
Áldj me ,ne hagyj,szép esőt adj,
Ösmérjük meg,hogy Istenünk vagy.

Vedd oh nagy Isten rólunk haragodat,
Ne terjeszd tovább bosszuállásodat,
Dócsásd reánk mennyből a te áldásodat,
Adj szép esőt,csendes felhőt,
Határunkban öntözzék a mezőt.

Igazságod szerint ne ostorozz minket,
Felejtsd el kegyesen mi sok bűneinket,
Vedd be kérünk mostan könyörgéseinket,
Adj..... stb.

Zöldítsd határunknak megfogyott mezeit,
Érezzed javaink szent kezed ereit,
Ne vond meg népedtől az ősi elméit,
Adj.... stb.

Egek csatornáit nyisd meg hatalmasan,
Hogy száraz föld színét öntözzék hasznosan,
Melyért neved szüntelen áldasson,
Adj..... stb.

Rajtunk hát könyörülj óh,mennyei Atyánk,
Érettünk esedezz te is oh szüz Anyánk
Hogy javuljon szegény magyar hazánk,
Adj szép esőt,csendes felhőt,
Határunkban öntözzék a mezőt.

A természeti jelenségekkel kapcsolatos énekek számtalan sorát láthatjuk mind a katolikus,mind a protestáns énekkultúrában.Őselődei visszanyúlnak az ősi agrárkultúrák termésbiztosító,-varázskének birodalmába.Itt mellőzzük amazok cselekvés és szómágiai funkciójának ecsetelését.

Nóta: Ah, hol vagy magyarok...

Mária szűz anyánk, tekints most mireánk,
Szükségünk idején légy kegyes pátrónánk,
Látod édes anyánk, hogy szomorúak vagyunk,
Mert a nagy szárazság uralkodik rajtunk.

Azért édes anyánk neked esedezünk,
A te szent Fiadtól nyerj szép esőt nekünk.
Engeszteld fiadnak felgerejdt haragját,
Ne vegye el tőlünk az ő szent áldását.

Keresztfán kiöntött piros szent véredért
Szánj meg édes Jézus öt mély sebeidért.

Nyisd meg az egeknek bezárt csatornáit,
Áztasd szép esőkkel földünk szárazságát.

Azért édes anyánk tenéked szolgálunk,
Holtunk után mennyben szent fiaddal lássunk.

Nóta: Indulj lelkem Istemehez,...

Szent ur Isten kiben élünk,
Mozgunk mindnyájan és vagyunk,
Adj alkalmas esőt nekünk,
Ne nézd ellened tett vétünk.

De ne szegezéd vétkeinkért
Rut undok sok bűneinkért
Az eget nyisd meg nekünk,
Adj alkalmas esőt, kérünk.

Mint régenten megengedted,
Szükségökben segítetted,
Keresztények kérésére,
Esőt adtál szükségökbe.

Illés próféta szavára,
Mind az egész nép láttára,
Megnyitottad az eget,
Szép esőkkel láttad őket.

Mostan mi is arra kérünk,
Alázatosan könyörgünk,
Szép esőkkel láss bennünket,
Öntözzed földeibket.

Áldott Jézus nagy kegyesen
Tekints reánk kegyelmesen,
Mostani nagy szükségünkben,
Áldassunk meg mindenekben.

Te adsz esőt, te szép időt,
Kedved szerint bő esztendőt,
Te áldod meg a rétünket,
Aratást és mindenünket.

Te mindent megelégtészes,
a mit rendelsz, véghez viszesz,
Mert mérhetetlen gazdag vagy,
Bölcsességed szín olyan nagy.

Kérésünket hallgasd meg nagy irgalmu Isten,
Szükségünk idején bocsássad elődben, ten

Adj alkalmas esőt nekünk,
Melyért mostan esedezünk,

Egy szívvél könyörgünk.

Enyhítsd meg az egek szárazító hévségét,
Lágyítsd szép esőkkel földnek reménységét,
Adj.... stb.

Ne zárd be vétünkért a magas eget,
Adj könyörgésünkre alkalmas esőt... stb.

Tekints kegyelmesen mi nagy szükségünket
A szárazság miatt szántóföldeinket... stb.

Szép hasznos esőkkel öntözd határunkat,
Égi háborutól ments gabonáinkat... stb.

Éleszd veteményünk áldomásaiddal,
Egekből bocsájtott harmatozásokkal... stb.

Szép csendes esőkkel ujítsd mezeinket,
Gyenge szép füvekkel neveld réteinket,
Adj alkalmas.... stb.

Az Éneke és imák 1866-os ponyvanyomtatványon alkalmi, napszakhoz kötött énekeket is találtunk. Ezek igen gyakori hálaadó fohász-énekek istóriásaink szövegei között, s népünk gyakran imaként is elmondta korafelkeltében. Bagó-féle kiadás címe is: Reggeli ének.

Nagy örömmel korán reggel,
Jézusomat köszöntöm dicsérettel
vig versekkel, Szüz Máriát üdvözlöm,
kiknek védelmekben és segítségekben
voltam s vagyok mindenkor.

Jézust vártam bizodalomul,
Mária volt oszlopom,
erejekkel s védelmekkel,
sátán ellen bajnokom,
Jézus mint szolgálját,
Mária, mint fiát,
Órzott engem árváját.

Jézus keze gyors fegyvere,
tőlem gonoszt elüzött,
Szüz Mária nagy malasztja
reánk sok jókat füzött,
mind a ketten ezek azon igyekeznek,
hogy hasznomra legyenek.

Melyért őket őrzőimet
e mai nap szolgálom,
tehetségem, csekélységem
szerént felmagasztalom,
azok igyekezem, meddig csak lélekzem,
hogy kedveket tölthessem.

Jézusomnak, mint Uramnak
lelkemet felajánlom,
Máriának, mint anyámnak
szívemet bémutatatom,
külső sok testemem, minden belső részem,
e kettőnek szentelem.

Légyen áldás szent imadás
az Ur Jézus Krisztusnak,
nagy dicséret és tisztelet
Boldog szüz Máriának,
egész földön s mennyben mindenkor végetlen
és mindörökké. Amen.

Egy hiányos ponyván meglelt szövegünk/Kapossy, Volly és mások által is közölt ének/némileg teljesebbnek mondható a sokféle búcsúénekeknél, amit ezen címmel közölt a múlt sz. első feléből a szerkesztő-istóriás: Ének a' bold.sz.Máriához.

Oh egeknek lilioma szép szüz Mária!
Ezen szép kis kápolnának ékes rózsája.
Én tehozzád ide jöttem ékes szüz virág!
Méltóztassál meghallgatni kegyes asszonyság.
Mint a szarvas kutforráshoz, hozzád siettem,
Bűneimnek bocsánatját hogy megnyerhessem.
Üdvözlégy oh százezerszer ékes szüz virág,
Ezen szép kis kápolnában oltott rózság.

.....
E mostani verseimet ha nem mondhatom,
Szüz Mária te légy nekem kegyes pártfogóm.
Ajkaim mostani szavát ird szent szivedbe,
Vigyed a' te szent szülötted' szine elébe.
Midőn füleim nem hallják emberek' szavát,
És ajakim ne m mondhatják Jézus, Máriát;
Akkor oh szép szüz Mária szólj én helyettem,
A' te édes szent fiadnál esedezz érettem.
Halálomnak végóróján hogy kiálthassam,
Jézus Mária szent nevét vigan mondhassam.

Ugyancsak e ponyváról kerülhetett az 1944-ben összállított sümegi énekeskönyvbe/P. Aocsis Ödön közreadásában/ alábbi énekünk, melynek azonos nóta-ajánlása is: "ujtsd ki mennyből óh...

Szeretnek édes anyja, Mária!
Nézz le mennyből itt egybegyült nyájadra,
Mária, Mária Angyalok királynéja.
Zengedező énekléssel köszöntünk,
Neved tiszteletére egybegyültünk... stb.
Első királyunk is szent István reád
Bizott minket, 's velünk az egész hazát... stb.
Mária, Mária, országunk védasszonya.
Reményünk hát Isten után benned van,
Segélj kérünk lelkitesti bajokban,
Mária, Mária, betegek gyógyítója.
Zokognak az özvegyek és árvák,
Keservökben szent nevedet kiáltják,
Mária, Mária, árváknak édes anyja.
Életünkek vezércsillaga te vagy,
Azért kérünk édes anyánk, el ne hagyj/Mária, Mária, végy minket oltalmadba.

„alálunkor segélj, kérünk, bennünket,
Ur Jézushoz vezesd szegény lelkünket,
Mária, Mária, tisztelőd oltalma.

Hol vég nélkül boldogságba élhessünk,
Szentek között dicséretet zenghessünk,
Mária, Mária, menny és föld királynéja.

-

A ma már legtöbb helyen elfelejtett Nagyboldogasszony éneket is közzétesz-
szük ebből a füzetből

Nagy boldog asszony védanyánk,
Kegyelmet nyujtsd hozzánk,
Te hozzád folyamodókhöz
Irgalmassan tekints reánk,
Mária, Mária, kegyelem védasszonya,
Bűnösök szószólója.

Az angyalok énekléssel
Máriát így köszönték,
mennyeiből jöttünk le hozzád,
Üdvözlégy nagy asszonyság... stb.

Nagy volt angyalok öröme
Máriát köszönteni,
Bezárt mennyország felnyilott,
Hogy Máriát felvitték... stb.

Atya király pálcáját,
Kinyujtván köszöntötte,
A' fiu mind édes anyját,
Fölöttébb megtisztelte... stb.

„i is jöttünk köszönteni,
Mária édes anyánk,
Szent képedre rátekintünk;
„örömkönyeikkel mondjuk... stb.

Üdvözlégy milliom ezerszer
Szentséges szűz Mária,
Hogy ez nap mennyben vittél;
Angyalok nagy asszonya... stb.

Ez napon vett hatalmaddal,
Mária segély minket,
A' te nagy méltóságoddal,
Oltalmazd életünket... stb.

Az egeknek egeiben,
A, trombiták zengenek,

Az angyalok énekléssel,
Máriának örvendnek... stb.
„mondjunk áldást, hála adást;
A' felséges Istennek,
Hogy Mária édes anyád,
Rendelte segítségnek;
Mária, Mária, kegyelem védasszony;
Bűnösök szószólója.

-

A lourdesi történet rövid előadása

miként a szent Szűz Bernadettnek 18-szor megjelent.

és a lourdesi olvasó énekbe foglalva, Budapest, 1882. Nyom. Bagó Márton és fia

Oh lourdesi boldog asszony téged kérünk,

Esedezzel Jézus előtt miérettünk.

Lourdes.

Déli Franciaország s a spanyol határhoz közel levő Lourdes nevű város melletti Massabiell nevű ősrégi barlangban a boldogságos szűz 1858-dik évi február havának 11-én a déli angyali üdvözet után Szűz Bernadett 14 éves leánykának megjelent s a rá következő napokon összesen 18-szor volt a boldog leányzó a szent szűz égi fényvel környezve, hófehér öltönyben, kék övezettel, jobb karján arany szátra fűzött kristály fehér olvasóval, lábainál pedig gyönyörű rózsák voltak szemlélhetők. A megjelenési helynek közelében forrás fakad, melynek felkeresésére maga a szent szűz utalta Bernadettet.

Gyümölcsoltó Boldogasszony napján, midőn megjelent Bernadette, háromszor ismételt kérését, hogy ki legyen ő, aztán leiríthatatlan boldogság kifejezésével hirdette: "Én vagyok a szeplőtelen fogantatás". Julius 16-án kármelhelyi boldog asszony ünnepén volt a 18-ik megjelenés s ekkor utolszor volt a megjelenés; azóta megszámlálhatatlan csodák hirdetik a megjelenés igaz voltát.

A világ minden részeiben ismeretes már e szenthely, úgy a csodálatos forrás vizei, mely által számtalan betegek, főképpen vakok, némák gyógyulnak meg.

A szikla felett páratlanul szép teplom építettett. 1877-ben 46 ezer, 1878-ban már 65 ezer zarándok látogatta meg a szűz Mária eme kegyelmi helyét. A múlt évben megszámlálhatatlan csodák hirdették a szűz Mária anya szeretetét és közbenjárásait által szent fiától nyert hatalmát.

A Mária Lourdesi olvasó VI. tizedben, melynek elmondás annyit tesz, mintha valaki az egész olvasót elmondaná.

I. Tized.

Szépen szól a kis harang, épen dél vala,

Ezrek ajkán zeng alant az ur anyyala:

Oh áve, áve Mária/Og áve, áve Mária!

Hiv az angyal lány keze, jött kis Bernadett,

És a Gáve pázsitos partján fölhatott.... stb.

Fuj a felszél zugva, szól: itt várj gyermekek,

Itt az óra, hol reád száll a kegyelem.... stb.

Massabiell szirt tövén ah, mit lát szeme?

Mintha hajnal csillaga rajta fénylene!.... stb.

Égi kép az, szép, miként anyaszeretet,
Hord ruhául hó nyakán rózsafelleget... stb.
Pillantása mint a nap, tünde, szende fény,
Szól mosolygva biztatón: mit se félj szegény,,, stb.
Liliomszál leng kezén legszebb ékszerül,
Derekára égszínű szalag öv derül... stb.
Lábafején koszorus rózsagaly simul,
Oh, ilyen szép csak a menny kerjében virul... stb.
Rózsafüzér ujjain, csupa drága gyöngy,
Hü imája hint reá égi harmat könnyt.... stb.
Örömeben alig él árva Bernadett,
Azt susogja Öüdvözlégy! mást se rebegett.
Óh áve, áve Mária, Óh, áve, áve Mária!

II. Tized

Eltűnik a látomás, ébred a leány,
Holnap-igy esd- drága szüz újra várj reám!
Oh, áve, áve Mária! oh áve, áve Mária!
S minden éjjel, fölsóhaj: Hajnal oh, fakaj!
Vágyva virraszt, hü szive csaknem megszakad... stb.
Oh bűcsásski, oh ne tiltsd földi jó anyám,
Szüz anyámhoz hiv megint, hiv a szent magány.. stb.
Og mi szép volt nézmem ott ezt a szende nőt,
Hogyha eljön, mit kíván, majd megkérdem őt.. stb.
S mint a galamb, hü imák szárnyain megyen,
Ujra ott áll, fönt a szent uj táborhegyen... stb.
Boldog asszony, jó anyám, mit kívánsz velem?
Mondd, mit értsünk ily csodás jelenésdene... stb.
Társaidal jöjj ide tizenöt napon,
Majd szavam meghallodá itt fönt a szent halmon... stb.
Jószivü lány halldd, heked azt ígérem én:
Mennybe viszlek, vár reád örök üdv, remény... stb
Bár te jó vagy, a világ oly irigy, kaján,
Nem türi, hogy gyakran itt mulass árva lány!... stb.
S bárha botrányt vesz a föld büszke, bölcs fia,
Az igazság győzni fog, győzni oh Mária!... stb.

III. Tized.

Kora piros hajnalon jön hívő serege,
Látja, hallja, mint könyörög a csodás gyerek... stb.
S a szegény kis pásztorlány, földi szerafin
Földporából égbe száll vágyak szárnyain... stb.
Ah, mily kék, mily szent gyönyör a mit ott tekint?
Égi méz az, mit a szüz rá a földre hint... stb.

Sápadt arcza lánggra gyul ,néz a kép felé,
Mint a gyermek,hogyha hü anyját föllelé... stb.

És a mig esd,mig szeme függ a szirt fokán,
Égi látás fénye rezg tiszta homlokán.. stb.

Térdre hull a nép,szívét ihlet hatja át,
Sejtve érzi az örök dicsnek hajnalát.. stb.

Oh mi baj van asszonyom? kérdezi a lány,
Nyájas arczod mért borult,méért oly halovány?... stb.

Mit tegyek,hogy könnyeid már ne hulljanak?
Esd,könyörögj a bünösök,hogy javuljanak!... stb.

Azt kívánom,járja szent bucsu e helyet,
S zengje nevem az a nép,mely hiven szeret!... stb.

Kis kápolna keljen itt s lássák századok:
Hogy itt a nép szeretett anyja én vagyok... stb.
IV.Tized.

Mily titok ez?szeretetet ösmer-e határt?

A szeretet anya tán hütelen csalárd?.... stb.

Kétsz~~er~~ áll e szent helyen árva Bernadett,
Sirt,könyörgött,de az ég zárva rejtőzött... stb.

Ah,anyám,hát nem tudom,mit tür gyermeked?
Rágalomnak rut nyila,hogy rá förmedett?.. stb.

"Bátran édes gyermekem/légy te türni kész ,
Hadd kísértse hős hited durva csalfa vész"!.. stb.

Oh hát újra szólsz,anyám?ismét láttalak?
Uj erőt adsz,uj vigaszt?égi báj alak... stb.

"Kedves édes látomás!örömünk oka!
Még csak egyet,ez legyen hitünk záloga"!... stb.

"Általam csak egy kegyért esdnek hiveid,
Hogy taniként egy csodát karod hintsen itt!"... stb.

Csipke rózsa keljen itt lábad szirt tövén,
Vad tövisből,isteni szép,csodás növény!... stb.

S im,a szent kép rá mosolyg,hallja ez imát,
Mintha sugva mondaná:szivem szebbet ad!

Szép a virág,ám de bent átok férgé rág,
Anyá szivem örök szép hervatlan virág!... stb.

V.Tized.

"Lásd e forrást,mely a szirt aljén csögedez!
Habja üdvös,gyógy erős zálogul ez lesz!"...sb.

A patakhoz fut a lány s a kép újra int:
Nem,nem ez a drága kut,más felé tekint.. stb.

Oda lép a lány s a port turja kis keze,
S im fülibe zug a víz buggyanó nesze... stb.

Csörg a forrás, fölszökik! élet kutfeje,
 Így lesz ezen kegymalaszt áldott üdv helye... stb.
 Oh ki vagy, kix oly szelid arczczal rám nevet?
 Oh dicső kép! mond ki már drága szent neved!...stb.
 Szolgálynod téged im térden állva esd:
 Mondá neved oh hü anyám: Szent Szüz a neved!...stb.
 Négyyszer így esd Bernadett, ajka sir, eped,
 Szive ily hő vágyakon csaknem megreped!.. stb,
 S jött az ünnep, hol leszólt Gábriel szava:
 "Áve"! és a szent ige testet ölt vala.. stb.
 Ujra fénylik a tetőn a szép égi fány Kép,
 S végre titok mélyéből teljesen kilép... stb.
 "Szeplőtlen! ez én vagyok, ez kedvelt nevem,
 Im az égi látomás czime ez legyen!".....

VI. Tized.

Máriának hirnőke, szállj fel szüz kebel/
 S vidda föld szent vágyait, vidd az égbe fel!.... stb.
 A világot elhagyád, rejteve hallgatál,
 S a világ most zeng, dicsér, lábad alatt áll...stb.
 Üdvözölt légy szende völgy, szüz anyánk laka,
 Hol szived királyi trónt kegyekből raka.. stb.
 Drága képét, kincseit hozta ő oda,
 S lőn a barlang zord öle legszebb palota.. stb.
 Ott buzog csodás kutad, árja egyre foly,
 S milliányi szem zápora áldva ráomol.. stb.
 Hü öledbe láttad a nagy frank nemzetet,
 Kit a bánatpháláhit hozzád vezetett...stb.
 És azótaxx templomod lelki tenger ár;
 Melybe száz nép, mind folyam, bizva kérve jár.. stb.
 Szived égi fénytorony, békés enyhe part,
 Melyer a sok szív-naszád nyugtot esdve tatt..stb
 Boldogaki utra kél, oh Lourdes feléd;
 Itt megirják égebe fel uti leveleét... stb.
 Hajnali szép csillagunk; küldd fénysugard,
 Mig utunk a siralom vxölgyin áthalad.
 Óh ,áve, áev Mária, Oh, áve. áve Mária!

- - -

Legújabb kilencz istenes énekek a boldogságos szüz Mária tiszte-
letére. Pápán, a főiskola betűivel, 1863.

A ponyva tulajdonképpen a 17-18. századi előzőleg már megjelent énekes-
könyvek anyagát közli eredetben. Ezek nagy része a 19-20. századi éne-
keskönyvekben is megtalálható. /Szent vagy Uram, Orgona Virágok, Nép-Énektár
stb./ - Az egyes sorokat, szavakat - a korhoz, igényhez igazítva - természetesen
átírták a későbbi kiadók lektorai. Itt csupán az első szakaszokat sorol-
juk fel.

Máriát dicsérni hivek jöjtek,
Mert ő fogja kérni Fiát értetek.
Üdvözlégy Mária! mondja minden hív,
Áldottlégy Mária! nyelv mondja és szív.... stb... 9 strófával.

Jer népe Máriának örvendezve zengeni,
Az ő kegyes szivéről buzgón énekelni.
Áldott e szív nekünk, még élni nem szününk,
Szent szive Máriának lesz véltig énekünk.... stb.... 8 strófa.

Atya! menny s föld alkotója, Fiu! bűnöknek lerovója,
Szentlélek vigasztaló, hármasság egység fővaló!
Oh tekints le hiveidre, oh fogyelj kéréseinkre;
Irgalmazz, irgalmazz, irgalmazz Ur Istenünk!
Ki Atyánk vagy minekünk.... stb. ... 7 strófa..

Buzgó szerelmedre, szent tiszteletedre
Kész vagyok Mária!
Míg testem mozdulhat, vagy elmém gondolhat,
Szeretlek Mária!
Vérem buzdulása, szemem fordulása,
Csak téged dicsérnek, mindenkor tisztelenek,
Szüz anyám, Mária!... stb... 5 strófa.

Üdvözlégy Mária! kit az Isten fia
öröktől fogva magának
Választott anyának.... stb. ... 7 strófa

Egek szent királynéja, boldogságos szüz anya, Mária!
Téged dicsér minden szive, mely hozzád örökre hív, Mária,
Oh Mária, Jézus Anyja/
Esedezz hiveidért, árva magyar népedért, Mária!... stb.... 7 strófa.

A 7.szám alatt közölt Boldogasszony anyánk kezdetű éneket a 18.század eleje óta minden énekkötetben megtaláljuk./Kiterjedt dallamváltozatának összehasonlítását lásd Szendrei-Dobszay-Rajeczky,172.old.-II/17o dal- lamcsalád különböző változatai szerint/.-Mint tájunkon is legnépszerűbb ének,mind ponyván,mind élő gyakorlatban gyűjthető idősebbek ajkán.A mel- lékelt ponyvaszöveget somogyi énekesünk alapján közöljük.

Boldogasszony anyánk,régi nagy pátronánk!
Nagy inségben levén,igy szólít meg hazánk:
Magyarországról,romlott hazánkról,
Ne felejtkezzél el a hiv magyarokról.

Oh Atya Istennek kedves szép leánya!
Krisztus Jézus anyja,Szentlélek mátkája.... stb.

Nyisd meg az egeket sok kiáltásunkra,
Anyai kezedet nyujtsd ki oltalmunkra.

^egyes szemiddel tekintsd meg népedet,
Segéljed áldásra magyar nemzetedet.

^edd el országunkról ezt a nagy inséget,
Melyben mi bajlódunk,és nyerj békességet.

Irtsd ki édes Anyánk az eretnekséget,
Magyarnemzetedből a hitetlenséget.

Hogy mint Istenanyját régen tiszteltenek,
Ugy minden magyarok most is dicsérjenek.

Tudod,hogy szent István örökségben hagyott,
Szent László király is minket reád bizott.

Fiad Jézus előtt könyörögj érettünk,
Mertha ezt nem teszed,mindnyájan elveszünk.

Dicséret,dicsőség legyen az Atyának,
A te szent Fiadnak,s Szentlélek mátkádnak,

A 8.sz.éneket szintén megtaláljuk mind ponyván,mind énekeskönyveinkben
A népénekere jellemző sajátos szöveg és dalváltoztatásokkal együtt.

A Népének-Tárban általában kevesebb versszakokkal közlik mind ez,mind
a többi énekek legtöbb szövegeit.

Bus szívemnek nagy öröme,
Máriának drága neve.
Áldjad lelkem Máriát,
Üdvözítőnk szent anyját.
Én szívemet neked adom,
És lelkeket reád bizom...stb.

^ünösöknek szószólója,
Hiveid vigasztalója...

Máriának említése,
Számban méznek édessége...

^ik Máriát nem tisztelik,
Azok Jézust nem ismerik...
Ha nyelvem volna aranyból,
Dicséreted jönne abból...
Oh mennyei szép lilium!
Kit áldva tisztelem milliom...
Aranyból épített ház,
elyre Szentháromság vigyáz...
Kegyelmének nagy csudája,
Lankadt lelkem ujulása...
Édes Anyám! oh elne hagyj,
Végóráig velem maradj..... stb.

Az utolsó 5 strófás ének is bent található több régebbi énekeskönyben,
legtöbbször szintén csak néhány verssel.

Te vagy földi éltünk vezércsillaga,
Édes reménységünk, kegyes szűz Anya
Téged rendelt jó anyáknak az Isten fia;
Azért áldunk örvendve oh szűz Mária!

Te hajnalicsillag vagy éltünk hajnalán,
Hogy kövessünk annak egész folyamán...stb.

Te reménycsillag vagy éltünk tengerén,
Átragyogsz minden bú és baj föllegén...

Te mint örömcsillag mosolygasz felénk,
Ha türve s Istenben bizva szenvedénk.

És ha elközelget éltünk alkonya,
Te vagy vigaszteljes esticsillaga....stb.

Énekek Máriáról

Jertek hiv keresztények,
Szüz Máriát dicsérjétek,
Üdvözléteből szép koszorút ti kösstek,
Máriának szolgálatot így tegyetek.

Mennyországban van szüz anyánk,
Kegyesszemmel vigyáz reánk,
Üdvözléteből.....stb.

Szüz Mária! Isten anyja!
És Szentháromság temploma,
Angyalokkal mennyországban ékeskedik,
Minden jóval az Istennek kedveskedik.

Bemutat minket Jézusnak,
A mi lelki orvosunknak,
Hogy koszorút kötünk mi is Máriának,
Üdvözléteből összekötjük szüz Anyánknak.

Mennyországnak szép rózsája,
Boldogságos szüz Mária,
Nyujtsál nekünk egy szép rózsát szüz Mária,
Hogy szívünkbeől imádhassuk Jézus anyját.

Adjál nékem ajándékot,
Imádsághoz szent malasztot,
Ájtatosan végezhezzük az olvasót,
Hogy egy ággal hosszabbodjék a koszorunk.

Halálunkak végóróján,
Szüz Mária! jőjj el hozzánk,
Mutassad meg szent fiadat szolgáidnak,
Hogy koszorukötőidnek irgalmas vagy.

Született szép szüz Mária,
Szép pirosshajnal hasada,
Mária, Mária! te vagy az az oltoványi szép rózsza!
Szent angyaloknak áldott királynéja!

Mostan kinyílt egy szép virág,
Kit régen óhajtt ez a világ,
Mária..... stb.

Felteszik fényes csillagunk,
Fénylik a drága szép napunk
Mária.... stb.

Született szép szüz Mária,
Szent Anna asszony leánya,
Mária.... stb.

Áldott bölcsőben ringatta,
Áldott tejével táplálta.....stb.

Már most hívek örvendjete,
Máriának gyönyörködjete
Máris....stb.

Most Mária mennyországban
Örvend örök boldogságban,
Mária.... stb.

Köszöntsük e kis leánykát,
Ugy nézzük, mint Isten anyját,
Mária.... stb.

Áldjuk ezért a szent Annát,
mert szülte a szüz Máriát,
Mária.... stb.

Hála legyen az Istennek,
Van öröme mennynek, földnek,
Mária... stb.

Életünknek végső napján,
Hajálunknak végórán,
Mária.... stb.

Hogy tehozzád mennyországba,
Jussunk örök boldogságba,
Máris, Mária/te vagy az a kinyitott piros rózsa!
Szent angyaloknak áldott királynéja.

-

Legujabb szent énekek.

Kiadja: Burján Mária.-Kéthelyi ny.

Dicsértessék Jézus, Mária neve,
Nagy örömmel jöttünk ezen szent hejre,
Virágozzon neved a szivünkben,
Ragyogjon, mint csillag az egekben.
Üdvözlégy Mária drága szent neve,
Mennyei lakósok gyönyörűsége,
Virágozzon neved a szivünkbe,
Ragyogjon, mint csillag az egekbe.....stb.

Ritkábban szokták a mai búcsúkon énekelni.

Tab, Balikó Béláné, 1914.

Fenti énekünk ponyváról és kézírásos füzetek alapján terjedt el énekeseink körében.-Az énekeket a tabi öregek klubjában gyűjtöttük, ahol egy-egy éneket különböző dallamra adtak elő énekeseink. A régi énekeskönyvekben is megtalálható Magasan áll a Golgota ormán kezdetű nagybőjti éneket Balikóné az ismert Kislak áll a nagy Duna mentében kezdetű megzenésített Petőfi-vers melódiájára adta elő, míg barátnője a népénektárakból is ismerős Gyászba borult Isten csillagvára kezdetű népénekre énekelte. Ime a két dallam egymás mellett; /L. Orgonahangok, 559. p., A fájdalom angyala, -Molnár, Blum szerint; dallamát pedig Volly, 43. p., 53. sz., és 52. sz. változatainak kontaminációs variánsához hasonlóan/.

Magasan áll a Golgota ormán
A szent kereszt elhagyottan, árván,
Csak egy angyal zokog ott magába,
Elmerülve méj, nagy fájdalomába.

2. dallam/zalai.....1913.

Ó, ha én is ott lehettem volna,
Mint a zápor, a könnyem úgy fojna,
Minden csepp vért százszor megcsókolnék,
Nem mennék el soha többé onnét.:/: /Utolsó két sort refránszerűen ism./

.....

A nők és férfiak együttlétének eredménye, hogy a különféle énekek előkerültek az emlékezet mélyéből; így Kiss János/1907/ az alábbi un.kódis-nótát /koldús-ének/ énekelte el:

Máriagyűd felé vezet egy gyalogút,
Ára bandikolt egy világtalan koldús,
Adjatok, adjatok, amit Isten adott, :/:
Mert hogyha nem adtok, ti is megvakultok.

Az öreg énekes gyerekkorában hallotta az andocsi búcsún. A társaság nőtagjai Csató János egykori énekest jelölték meg az andocsi búcsús énekest illetően, aki Balikóné szerint távli rokonságban volt az ő mostohaapjával. - Ez az ~~dallam~~^{ének} tulajdonképpen a "kódis-nóták" azon dallamcsaládjához tartozik, melyek közül már közöltünk néhányat, pl. a szentcsalád-járásakor gyakori énekkezdettel: Az Ur Jézus Krisztus drága szent keresztje... stb. Ugyancsak a koldús-énekek dallamrokonságát láthattuk a "kódis-csúfolók" sorában is. Ezek közül többnek közöltük szövegét régebbi kiadványunkban: Somogy néprajza I., Somogyi népköltészet, 1975, 196-200. p. - az alábbi kezdősorokkal: Füstölög a kémény, Talán itthol vannak... A kapási hegybe... Gecemáré-kertbe Érik a cseresznye... stb. /L. Wág Ethn.....

Négy új istenes ének.

1. Jertek Máriának tisztelői
2. Üdvözlégy Mária ki eljegyeztetett
3. Oh kesergő szűz Mária elbágyadott
4. A fényes nap tőlünk eltávozott.

170. szám.

Pest, 1868. Nyom. Bucsánszky A.

ELSŐ ÉNEK; Szűz Mária éneke az élő sz. olvasóhoz
Nótája; Gyuladozik szívem szűz anyámért

1. Jertek Máriának tisztelői

Kis kertének élő rozsáji

Kössünk szép koszorút Szűz anyánk fejére
Jézus születése ünnepére.

2. Kedves rózsá-társim óvjátok magatok
Hogy Mária kertében viruljon rózsátok.

De tán e szép kertet nem ösmeritek
Hallgassátok a mit elbeszélék.

3. E gyönyörű szép kert zöld koszoru forma
Körül keríté a Mária olvasója.

Kerstésze e kertnek szent Domokos atya
Vele munkálkodik szűz Mária.

4. Mondom e szép kertett olvasó keríti
Tizenöt szép bokorrózsa ékesíti

Minden bokorban van tizenöt szál rózsá
Öt fehér mint a hó, öt piros, öt sárga.

5. Az öt szép fehér szál örvendetes rózsá,
Jézus születése, gyermekése titka.

Az öt szép piros szál fájdalma rózsája,
Jézus szenvedése, szent halála titka.

6. Az öt szép sárga szál discóséges rózsá,
Jézus hogy feltámadt mennybement sz. titka.

Szűz anyát felvitte, és megkoronázta,
Hol örökké örvend királyi trónusba.

7. Isten kegyelméből ez élő rózsáskert
A szűz Máriának tiszteletére kelt
E szép kertből kedves fia, leányi
Mindennap koszorút szoktak mennybe küldeni.

8. Szép élő rózsákat lehet ottan látni
Kik örömkönnnyekkel szoktak harmatozni
Kh de nagy fájdalom, olyak is látatnak,
A melyek sinlődnék, fonnyadnak, száradnak.

9.E sinlő rózsáknak kérdeztük mi ártott
Szent Domokos atya itt elszomorodott
Fájlalom fiaim,hogy meg kell vallani
E sinlő rózsákat nem jó viz öntözi.

10.Hát ezen rózsák itt,kérdjük mért fonyadnak
Szomoruan mondta mást megrégalmaztak
Tisztátalan vétkes beszédet hallgatnak
Mi a rózsának árt olyakat csinálnak.

11.Oh ezek már végkép el vannak száradva
Most nagyot sóhajtott szent Domokos atya
Oh siratnivaló szerencsétlen rózsa
Megégette őket rózsaságjok lángja.

12.Az öreg kertésznek itt könye bőven hull
Mert szánja rózsáit,hogy ha veszni indul
Torkosság,mulatság,bujaság pusztítja,
Sok tisztátalan kéz illeti,rongálja.

13.Siránkozva mondja szűz anyánk rózsái
Hány koszorujának lesznek már hijai
Oh hogy ajánlom fel a szűz Máriának
Ki tiszta tüköre minden tisztaságnak.

14.Megujul e kérjük még az ilyen rózsa
Azt felelte sirva szent Domokos atya
Megujul ha bánatkönnyekkel öntözik
Szűz Máriát sirva kérik és követik.

15.Kedves rózsatársim kérlek.....
Kérlek szeretettel a szűz.....
Hogy ha rózsátokat szárítja ily vétek
A megtérő bánat könnyel öntözétek.

16.Végre egy Miatyánk tiz Üdvözlég Mária
Buzgón imádkozd el könyedet hullatva
Köny nevelte rózsád ajánld Máriának
Hogy fogadja közé szűz koszorujának.Ámen.

-.-.-.-.

MÁSODIK ÉNEK

Nóta;Köszönteni jöttünk áldott kisasszony

1.Üdvözlég Mária ki eljegyeztetett
A szentháromságtól megdicsőítettett
Elvégezte Isten hogy ő egy fiának
Anyául rendelte e világnak.

2.Imádjuk az Isten nagy jóságát
Öröktől elrendelt nagy irgalmát

Ima a mindenkor segítő szüz anyához, Máriához.
Szent anyám add kegyesen.

Tied legyek teljesen,
Tied életben, halálban,
Tied buba és balsorsban,
Tied minban és keservben,
Tied itt és a mennyekben.
Szent atyám, add kegyesen,
Tied legyek teljesen.
Anyám benned bizakodom,
Anyám hozzád fohászkodom,
Oh, anyám Mária, segíj,
Engem, oh, hatalmas védelmezz,
Oh, anyám, segíts imádkozni,
Oh anyám, segíts küzdeni,
Oh anyám segíts szenvedésemben,
Oh anáym, jőjj el, maradj velem,
Te segíthetsz rajtam, oh, hatalmas,
Te jószágos vagy, tudom, el nem hagysz,
Kell is segítened, oh hűséges,
Fogsz is segíteni oh, kegyelmes,
Malaszrnak anyja, hiveid oltalma,
Elestek mentője, üdvnek kauja,
Te a földnek reménye, egek ékessége,
Szomorúaknak vigasza és védője.
Ki kérte hasztalan segítyed?
Mikor feledted el a gyermeki kérelmet.
Azért kiáltom most és szüntelen,
Mária segíts minden szükségben.
Ez erős hitem életben, halálban,
Mária felsegit a mennyországba.
Szent anyám add kegyesen,
Tied legyek teljesen..... st.

A kis árva éneke.

Oh én szegény elmaradott szegény árva,
Kinek nincs már sem atyja, sem anyja,
Akármerre tekintek alá s fel,
Mindenüzt csak sirnom kell énnekem.

Rózsa volnék, de már elhervadtam,
Mivel korán árván elmaradtam,
Szüleimet nem is ismerhettem,
Majd leszakad az én árva szívem.

Szomoruan sűt még a nap is rám,
Mintha mondná,hova mégy kis árvám,
Minden bokor,minden ezt kiáltja,
Hogy ez a gyermek atyátlan árva.

Édesanyám tejét meg sem kóstolhattam,
Hogymilyen az anyai tej,aztat nem dudom,
Mondjátok meg ti kedves gyermekek,
Milyén lehet,édes volt-e nektek.

Nincs keserűbb az árva életnél,
Jaj,mert nincs több édes anya egynél,
Ha ezt a jó anyát elvesztette,
Ráborul a fájdalom tengere.

Nagy a világ,se hossza,se vége,
De az árva nem lel nyugtot benne,
Zokogva sir a zárt ajtók mellett,
De nem talál könnyörűlő szívet.

Ne sirjatok árvák és özvegyek,
Mert halál nélkül nincs örök élet,
A mily keserves itt az elválás,
Oly édes lesz ott a viszontlátás.

Ezt az éneket néhány éve szintén gyűjtöttem somogyi énekesűnktől,de-
mint azt az adatközlői szövegnél is láthattuk-szintén ének-dallam nél-
kül,mivel énekesűnk nem tudott rá dallamot"találni",illette nem tanulta meg
attól,akitől leírta annakidején.A ponyvaszerkesztő sem adta meg a dallamot.

A hivatalosan kiadott és e füzetcsoportha varrott hiányos lapokon ta-
láltuk meg a Szűz Mária virágos kertje c. éneket.A teljes füzet címe va-
lószerűleg ez lehetett:A szent olvasó rózsafüzé kitéányjához.

1.

Virágzik a szűz Mária rózsafüzér kis kertje,
Abban termő virágokat az Ur Isten nevelte,
A Szentlélek harmatával locsolta,
Jézus Krisztus Isten fia vérével megváltotta.

Ez a szép kert de gyönyörű virágokkal van tele,
Szűz Mária annak örül,hogy sok szép rózsája van,
Kivirult már Magyarország hazánkban,
Illatoznak a koszorúk falukban,városokban.

Zölddellő virágkoszoru,ékesebb az aranynál,
Mert élő virágokból van,drágább a gyémántoknál,
Ez a virág Mária táasztelői,
A virágzó tózsafüzért minden nap elvégzi.

Jertek hivek hát e kertbe,ti is virág lehettek,
A kiknek még nincs beibva zársulatba nevetek,
Itt a kertje Mária,szűzanyánknak,
Hol a hivek .sszeállva társulatban állanak.

Szüz Mária rózsás kertjét szent Domonkos fundálta,
Akkor lévő hős szent atyánk áldással elhálmozta.
Most is megvan, gazdagabban virágzik
Országunkban a jó hivek szüz Máriát szeretik.

Oh még vannak olyanok is, kik nem e kertbe valók,
Nem hogy rózsák volnának ők, tövisek, bojtorjánok,
Minden szavok káromkodás, borzasztó,
Ugy léssen, mint száraz kóró, tüzegetésre való.

Jó az Isten nagy irgalma, megtérit és megbocsát,
Mkt gyarlóságból követtünk, Isten anyját kérjük hát,
A szent olvasót mi is imádkozzuk,
E virágzó rózsáskerten Máriát magasztaljuk.

Szende virág illatozzál, ékesítsd fel kertünket,
Minden egyes tagjaidnak nemesítsd meg szivüket,
Hogy eföldi élő kertben lehessünk
Egykor pedig mennyországban örökké dissérhessünk. Amen.

Ur Jézus szivéhez ének.

Dallem: Áldott légy régen várt szeszencsés óra..

Ur Jézus szent szivét jertek áldani,
Ki értünk elvérzett, forrón imádni,
Nyisd ki szent szived ajtaját,
Zárd be keblünk háláját,
Néked adjuk szivünk Ur Jézus szive.

Kegyelem forrása sziv^{ed}ből árad,
Jézusom szent szive, itt van hü nyájad,
Leborulva téged kérünk, Jézus szive esedezünk,
Néked..... stb.

Kérünk hát kegyesen Jézus szent szive,
Bocsásd meg vétkünket, ne büntess érte,
Hozzád térünk a latorral, Sirunk bünös Magdolnával.... stb.

Mi szivünk hideg sziv, lágyítsd sziveddel,
Belőle kifolyó drága véreddel,
Gyógyítsd sziveink sebeit, Mit hiuság reá ejte itt... stb.

Oh nemes drága sziv, mit adunk neked,
Föld porát agyagból formált szivünket,
Hiszen a testünk mulandó, Csak a lelkünk nem halandó... stb.

Jézusom szent szive, elvárlak egykor,
Szegény kis házamhoz jójj halálomkor,
Gonosz lélek ne árthasson, Őrző angyalom szólhasson
Tied ezen lélek, Jézus szent szive. Amen.

A szent olvasó után való ének.

Elkészült már az aranyos koszoru,
Mindenkinek kezében az olvasó,
Fehér, piros, sárga a rózsája,
Az angyalok mosolyognak rája.

Minden gyöngye leveli rezegnek,
Mennyországban ennek örvendeznek.

Szent olvasó a szeretet csillággá,
Mint aranyláncz szivetekhez csatolja,
Szedtünk róla oly szép virágokat,
El ne felejtse, hogy hívják azokat.

Nem is tudjuk soha elfelejteni,
Éjjel-nappal fogjuk ezt emlegetni,
Kinyilt rózsa zöldelő levele,
Ugy illik a Mária fejére.

Szűz Mária kinyilt rózsa, ne felejtse,
Mennyországba minket is te emlegess,
Szép koszorut fűztünk homlokodra,
Az Ur Isten áldást mond reája.

E koszorut kirakták szép gyöngyökből,
Miatyánkból, üdvözlet, Dicsőségből,
Koronádat, oh hadd ékesítse,
Szent fejedet bölcsesség szekrénye.

Oh mennyei szikra szállott szivünkre,
Mint az égő lámpa, fellobog tőle,
Oh, mint oltár kirakott fáklyákkal,
Lángodozunk mennyei vágyakkal.

Nincs ékesebb, itt nincsen kedvesebb,
Bájosabb, illatosabb, kellemetesebb,
Összejárja földet, mennyországot,
Szűz Mária fején, angyalok látjátok. Amen.

Négy új istenes énekek.

1. Jertek Máriának tisztelői.
2. Üdvözlégy Mária, ki eljegyeztetett.
3. Ohkiesergő szűz Mária elbágyadott.
4. A fényes nap tőlünk eltávozott.

Budán, 1868. - Nyom. Bagó Mártonnál.

Jertek Máriának tisztelői,
Kis kertének élő rózsájai,
Kössünk szép koszorut szűz anyánk fejére,
Jézus születése ünnepére.

Kedves rózsza-társim, óvjátok magatok,
Hogy Mária kertében viruljon rózsátok,
De tán e szép kertet nem is ösmeritek,
Hallgassátok, a mit elbeszélék.

E gyönyörű szép kert zöld koszoru forma,
Körül keríti a Mária olvasója,
Kertés~~szz~~ e kertnek szent Domokos atya,
Ele munkálkodik szűz Mária.

Mondom, e szép kertet olvasó keríti,
Tizenöt szép bokor rózsza ékesíti,
Minden bokorban van tizenöt szál rózsza,
Öt fehér, mint a hó, öt piros, öt sárga.

Az öt szép fehér szál örvendetes rózsza,
Jézus születése, gyermekisége titka,
Az öt szép piros szál fájdalom rózsája,
Jézus szenvedése, szent halála titka.

Az öt szép sárga szál dicsőséges rózsza,
Jézus hogy feltámadt, mennybe ment szent titka.
Szűz anyát felvitte s megkoronázta,
Hol örökké örvend királyi trónusba.

Isten kegyelméből az élő rózsáskert
A szűz Máriának tiszteletére kelt,
E szép kertből kedves fiai, leányai
Minden nap koszorut szoktak mennybe küldeni.

Szép élő rózsákat lehet ottan látni,
Kik örömkönnyekkel szoktak harmatozni,
Oh, de na y fájdalom, olyak is láttatnak,
A melyek sinlődnék, fonyadnak, száradnak.

E sinlő rózsáknak, kérdeztük, mi ártott,
Szent Domokos atya itt elszomorodott,
Fájdalom fiaim, hogy meg kell vallani,
E sinlő rózsákat nem jó víz öntözi.

Hát, ezen rózsák itt, kérjük, mért fonyadnak,
Szomoruan mondta, mást megrágalmaztak,
Tisztátalan vétkes beszédet hallgattak,
Mi a rózsának árt, olyakat csináltak.

Oh, ezek már végkép el vannak száradva,
Most nagyot sóhajtott szent Domonkos atya,
Oh, siratni való szerencsétlen rózsza,
"egégette őket rózsasalángjoklángja.

Az öreg kertésznek itt könnye bőven hull,
Mert szánja rózsáit, hogy ha veszni indul,
Torkosság, mulatság, bujaság pusztítja,
Sok tisztátalan kéz illeti, rongálja.

Sirúnkozva mondja, szűz anyánk rózsái
Hány koszorujának lesznek már hijai,
Oh hogy ajánlom fel a szűz Máriának,
Ki tiszta tüköre minden tisztaságnak.

Még ujul-e, kérjük, még az ilyen rózsza,
Azt felelte sirva szent Domonkos atya,
Még ujul, ha bánatkönnyekkel öntözik,
Szűz Máriát sirva kéri és követik.

Kedves rózsatársim kérlek a Jézusra,
Kérlek szeretettel a szűz Máriára,
Hogyha rózsátokat szárítja ily vétek,
A megtérő bánat könnyel öntözzétek.

Végre egy Miatyánk, tiz Üdvözlégny Mária,
Buzgón imádkozd el könnyedet hullatva,
"önnny nevelte rózsád ajánld Máriának,
Hogy fogadja közé szűz Koszorujának. Amen.

2.

Szűz Mária eljegyzése ünnepére.

Nótája: Köszönteni jöttünk áldott kisasszony...

Üdvözlégny Mária, ki eljegyeztetett,
A Szentháro ságtól megdicsőítettetett,
Elvégezte Isten, hogy ő egy fiának,
Annyául rendelte a világnak.

Imádjuk az Isten nagy jóságát,
"röktől elrendelt nagy irgalmát,
Mert kedves leányát, megváltónkszent anyját,
mennyből eljegyezte, szűz Máriát,

izennegy esztendő, midőn elért vala,
Jeruzsálemben az Isten templomába
mennyi végzésből ő eljegyeztetett,
Máriának férje rendeltetett.

Szent József volt erre kiválasztott,
Mert az ő vesszeje kivirágzott,
Tiszta szüz élete tetszett az Istennek,
Azért jegyeztetett a szent Szűznek.

Nagy csudát tett Isten a szüz Máriával,
Mert fiat fogadott a Szentlélek által,
Az ige testté lett, tőle születtetett,
Gábiel angyaltól hirdettetett.

Máriához József azért rendeltetett,
Mert tiszta szüz férje segítségére lett,
Hogy így a szüzanya jó hirbe maradjon,
A zsidóktól ne rágalmaztatna.

József oltalma volt a szüz Máriának,
Midőn Betlehemben szállást nem találtak,
Hogy megszületett világ üdvössége,
Szent József volt első tisztelője.

Hogy gonosz Heródes kis Jézust kereste,
Egyiptom földére futott József vele,
Midőn megintette az Isten angyala,
Jézust Máriával visszahozta.

Egész életében örömmel szolgált,
A szüz Máriával nagy buzgón áldotta,
Melyért koronáját mennyekben elvette,
Örvend már a szentek seregébe.

Mária, szent József nézzetek ránk mennyből,
Hozzatok kiáltunk e siralomvölgyből,
Kérünk, fogadjatok szent menyegzőtökbe,
Mennyekbe a Jézus örömébe. Amen.

3.

Ének a fájdalmas szüz Máriához, a szomorú árvák vigasztalójához.

Nótája: Purgatórium tüzeiben.

Oh, kesergő szüz Mária elbágyadott,
Kegyes anya, ja, miként nézted fiata! magzatodat,
Jaj! hogy meg nem hasadt szived
Hogy meghalt kedves szülötted.

Rettenetes nagy kínokatm Jézus szenved fájdalmakat,
Te is szörnyű bánatokat, siralmakat,
Szivedben mélyen érzettél,
És keserves anya lettél... stb. 13. ismert strófával.

A 4 ének címe:Esti ének a boldogságos szüz Máriához,tulajdonképpen a népszerű temetési éneknek-A fénye nap immár elnyugodott...-hangulatát idéző adaptációja is lehet,melyben kifejeződik az esti elnyugvásnak az örök elhunytáshoz hasonló adekvátsága,melynek szorongó érzései közepette Máriához fordul az ájtatos hívő.

Nótája:Oh mennyei szerelmes szent...

A fényes nap tőlünk eltávozott, Az ő fényétől minket elhagyott, De nem tudjuk,láthatjuk-e többé, Vagy halálnak jutunk körme közé.	Ez éjszaka lehajtjuk fejünket, Az álmra becsukjuk szemünket, De a sátán rajtunk erőt vehet, Ha te szent szüz nem őrzöl bennünket.
Az estének végóróját értük De holnap nem tudjuk,hogy érijük Ha te szent szüz rajtunk nem könyörölsz, Vagy az élet könyvéből kitörülsz.	Nyerj el nekünk oh szüz jó éjszakát, És holnapra boldog felvirradást, Add imádjuk Jézust,szülöttedet, Hadd dicsérjük áldott sz,nevedet.
Te vagy ok szü! a bünösök anyja, A szomoru árvák pártfogója, Ne hagyj minket e setét éjjelben, Hogy meghaljunk fertelmes bünöskben.	Nyugodalmat adda a megholtaknak, Kegyes Jézus eggedd mindnyájoknak, Szüz Mária te vagy pártfogójuk, A holtaknak kegyes szószólójuk.
Óh Mária,kedves édes anyánk, Ez éjszaka,kérünk,vigyázz reánk, Jaj,mert akkor vége lesz lelekünknek, Ha te nem szólsz kedves szülöttednek.	Dicséret,dicsőség az atyának, Szentlélekkel áldott szent fiának, Nagy tisztelet a szüz Máriának, Az ur Jézus Krisztus sz.anyjának.Am
Tudjuk szent szüz,hogy sokat vétkeztünk, De tebenned szüntelen reménylünk Mert tégedet szent fiad meghallgat, Hagyj nyugodjunk szent palástod alatt.	-
Vigasztalj meg minket oh,Mária, Órizz meg e setét éjszakába, Nyerd meg szent fiadtól,amit kérünk, A holnapi napra felébredjünk.	
Állj mellettünk,oh édes szüz anyánk, Ugy boldog lesz holnapi nap reánk, Nálad nélkül keserü az élet, Elkárhozik a ki téged megvet.	
A sok árvák hozzád folyamodnak, Zokogással tehozzád indulnak, Vigasztalást,mert nálad találnak, Oh,Mária téged kiáltanak.	
Te kívüléd jobb édes anyára Nem találni nagyobb pártfogóra, Itt e földön keserves életünk, Oh Mária,csak te vagy örömünk.	

Ájtatos énekek a Boldogságos Szűzhöz c. füzetecske /Pesten, 1869.
nyom. Bucsánszky Alajos / az alábbi énekeket tartalmazza-
/de csak a tartalomjegyzék van meg, és az első éneknek 5 strófája/
1. Mária szűz anyám, kérlek tégedet
2. Oh Mária hallgasd meg kiáltásom
3. Ments meg engem Uram az örök haláltól
4. Örvendnek az egek harsog a trombita
5. Sötét gyászban öltöznek

Első ének

1. Mária szűz anyám kérlek tégedet
Ne hagyj el engemet mint gyermekedet,
Mert te vagy szűz anyám, én gyámolóm
Sok bánatim között vigasztalóm.
2. Kiáltom nevedet mert szeretlek
Téged szűz anyám nem felejtlek,
Ha a bánat terhe száll napomra
Mária azonnal jöj számomra.
3. Ugy is csak te benned van reményem
Azért is bizom hogy nem hagyysz engem
Nincs másban reményem csak te benned,
Mária, Mária ne hagyj engem!
4. Ugy ha a mord halál vas kaszája
Életem szűz anyám ha elaratja
Jézus és Mária ez utolsó
Akkor is nyelvemen lesz ezen szó.
5. Halál sem választ el engemet tőled
Akkor is nyelvemen lesz szűz neved,
Mária szűz anyám légy mellettem,
Drága szent fiadnál szólj érettem.

A fenti népi ének megtalálható a későbbi kiadványok közül az "Égi
Orgona Virágok" c. Molnár-féle átdolgozásban/556.old./valamint
"a már idézett "sümegei szűz Mária virágos kertje" c. 1944-es kiadás-
ban/35.old.17.sz./

megújabb istenes énekek.

Mária szüz anyánk, csak tehozzád jöttünk,
Jaj, mert nagy bánattal tele vana szívünk,
"incs semmi örömünk nekünk e világban,
Gyászos életünknek, jaj, minden órája.

/Mint az isteni szeretet szívébe öntötte, akarja másba is fölgerjeszteni
ezen szent szavakat: Dicséertessék az Ur Jézus. Amen.-Egyházmegyei jóvá-
hagyással közli: Nagy József.- Eisler A. Székes-Fehérvár.

Lurdesi ének,

Ballama: Tizenöt ékes rózsá...

Szeplő nélkül fogantatott ékes rózsaszál,
Ártatlan szüz tisztaságod im közénk leszáll;
Mint Lurdesnek határában,
sötét kőszort barlangjában kivirágoztál,
Összetett kezekkel, szent szüz, égre mutattál.

Előttünk áll a szeretet fényes csillaga,
Mint ártatlana szelid galamb, mosolyog orczája,
Csillágsugár, napfény ragyog,
tisztá fogantatás vagyok, ártatlan leány
Összetett kezekkel szent szüz égre mutattál.

Mi szívünkbe óh, Mária, Óh, de gyönyörű
Ábad alatt a csipkefa szép zöld levelű,
Sötét barlang kebeliben,
nyilik rózsá örömben, tiszteletedre,
Szüz Mária hozzág jöttünk összetett kézzel.

Oldog lélek, ki tégedet, Mária szeret,
Eljön hozzád és letérdel, hullat könnyeket,
Ragyogjon hát a számodra szemünk könnye,
Szüz Mária, menny s föld rózsája,
Hogy juthassunk hozzád szent szüz a mennyországba.

Kivirult már a csipkefa, rózsát is hozott,
Kősziklának oldalában szent forrás nyilott,
Szentanuja lesz a sok nép, a szent víz már
csergedezeik a nép csodájára,
A nyomorult sántát, bénát csak oda várja.

Mi is anyánk hozzád jöttünk, egek virága,
Te vagy a Lurdesi barlang kinyilt rózsája,
Gyógyítsd be hát sebeinket,
Mennyekbe készíts lelkünket, szebt szüz anyaság,
Lurdesi barlangba kinyilt arany rózsaság.
Országunkban hird, neved, óh már elterjedt,

Ritka ház van,hol szent képed nem tiszteltetik,
Már azután szűz Mária,szívből tiszteleünk,
jó anya,mennynek aranya

Te vagy a Lurdesi barlang szép lilioma.

Porig borulunk elédbe és jobbak leszünk,
Néked egykor mennyországban vigan zenghessünk,
Kérjed értünk szent fiadat,
távoztasson el minden bajt,kegyes szűz virág,
Itélet napján megláthassuk,szerelmes anyánk.Amen.

Esti ének.

Mária,Mária eljött az éjszaka,
Fogadj oltalmadba égi szűz karodba,Mária,
Tárd ki karjaidat,édesítsd álmunkat,
Küld el angyalidat Mária.

Mária,Mária,kérd az egek urát,
Mindnyájonknak atyját,
Adjon jó éjszakát,Mária.

Ha feljön a hajnal,
neved az angyallal,
köszöntsünk hálával Mária,
Mária,Mária,mennyei nefelejts,

Minket el ne felejtsd
Szűz kebledbe rejts,Mária.

Mária,Mária,hajnali szép csillag,
lelkem veled vigad,
Adj édes álmokat Mária.

Mária,Mária,mennyei lilium,
Kit dicsér milliom
és az égi Sion Mária,
Ragyogó csillagok,
amennyei karok,néked örvendeznek,Mária.

Mária,Mária,drága veled kedves,
Szenséges szent szived,
Isten előtt kedves ,Mária,
Önyörögj érettünk,
hogy veled lehessünk
A menny örömében,Mária.

Mária,Mária,add ránk áldásodat,
Küld örangyalunkat velünk,
vigadjunk Mária,
Ha siromba visznek,
Hozzád fölmehessek,
A drága egekbe,Mária.

Mária, Mária, csak te el ne hagyjál,
"indig reám vigyázzál, utolsó órámig Mária,
"öszönöm, szűz anyám, hogy mellettem voltál,
Ezen szent éjszakán, Mária.

Mária, Mária rózsaszínű hajnal,
"öszönt az angyal, égis felmagasztal, Mária,
Az Ur van teveled, nyitva szűz kebeled,
Áldott a te méhed, Mária.

Mária, Mária, Isten kiválasztott,
Szentlélek reád szállott,
Angyallal köszöntött, Mária,
Szived alatt nyilott,
Aranyágot hajtott
Ég és föld ura, világ megváltója, Mária.

Mária, Mária, fogad el bennünket,
Hű tisztelőidet, egybegyűlt népedet, Mária,
Angyali seregek, minket őrizzetek,
Ezen szent éjszakán mellettünk legyetek, Mária.

Mária, Mária a majd utoljára
lenyugszunk ágyunkba, a halál karjába, Mária,
"rágalátos kezed, nyissa meg az eget,
Oda vidd lelkünket, Mária. Amen.

-

Üdvözlégy, üdvözlégy, egek asszonya,
A kit megköszöntött egek angyalja
Üdvözlégy szent Anna kincsem
Szűz Mária, egek gyöngye.

Üd.légyü.légy egek asszonya
A kit megköszöntött Gábrriel szava;
Üdv.-----stb.

Ü.l.ü.l.kegyelem anyja,
kinek szűz méhébe szállt az ég ura,
Ü.l..... stb.

Ü.l.ü.l. szép szűz Mária,
Örül minden bűnös, ki ezt mondhatja,
Ü.l..... stb.

Ü.l.ü.l. szép aranyoltár,
Kinél a sok árva irgalmat talál,
Ü.l..... s b.

Ü.l.ü.l. arany rózsaszál,
Aki összetett kézzel égre mutattál,
Ü.l..... stb.

Ü.l.ü.l. fehér rózsaszál,
Ki a bűnbánatra minket meghívtál...stb.

Üdv.légy Mária kedves nefelets,
A szép mennyországra minket bevezess,
Üdv.légy sz. Anna kincse,
Sz. Mária egek gyöngye.

Mennyországnak szép rózsafájam
Csillagos egeknek gyöngy violája;
Ü.l.szent Anna kincse... stb.

Öröm volt minékünk ide az utunk,
Mert csal égi anyánk reád gondoltunk,
Ü.l sz. Anna stb.

A mennyországba szentséges kezed,
Koszoruzza fel egykor lelkünket,
Üdvözlégy sz. Anna kincse,
Szüz Mária, egek gyöngye. Amen

3.

Virágszirmok a pálmafa ág, üdvözlégy sz. szüz,
Arany rózsa nyíllott rajta, áldott légy sz. szüz.
Éjfél táján három óra, született szép sz. Mária,
Ékes szüz virág,

Mennyországnak ékes szüze, szivünk téged áld,

Hirdeti a hajnalcsillag,
Üdvözlégy szent szüz,
Örömben ragyog ma a nap,
Áldott légy szent szüz,
Szent Annának kisede lánya
Fihen arany nyoszolyában
a drága kis szüz,
Alleluja, világít már a mennyei tűz,

Ékes virág szüz Mária,
Égből szállottál,
A Gábrriel égi hanggal
Megköszöntött már,
Zengő szívvél, zengő hanggal,
igy köszöntött meg az angyal,
Üdv.légy sz. szüz,
A szentlélek megárnyékoz,
rajtunk könyörülj.

Mennyországnak gyöngy kapujam
Ma felnyitattik,
szüz Mária drága nevét
angyalok zengik,
Fihen arany nyoszolyában
esszép lil iom.

Magasztaljon velünk téged ezer millióm.

HÁROM ISTENES ÉNEK

1./Estvéli ének;A fényes nap immár elnyugodott

2./Nagy Boldog-Asszony Napjára ; Örülj ,vigadj tisztaságban Megvirágzott

3./Kis-Asszony napjára;Ma születette a szent Kis-Asszony,sat.

Budán,1861. Nyomatta és kiadta Bagó Márton

E L S Ő

Nóta;Incelkedik ellenem a Sátán

1.

A fényes nap immár elnyugodott,
A föld szintén setében maradott,
Nappali fény éjjelre változott,
Fáradtaknak nyugodalmat hozott.

Minden állat megy nyugodalomra,
Az Istentől kirendelt álmra;
De én Uram úgy megyek ágyamra,
Mintha mennék gyászos koporsómba.
Mert noha most erős éd frís vagyok,

De több napot magamnak nem hagyok;
Azt gondolom;minden nap utolsó,
Ez éjszaka kellhet a koporsó.

Midőn ágynak adom testemet;
Deszka közé zárhatom éltemet,
Hosszas álom érheti szememet,
A kakas-szó hozhatja végemet.

Vessünk számot hát édes Istenem!
Hogy lelkeket ne kelljen féltennem,
Hogy lehessen bátrabban szólanom,
Midőn meg kell előtted állanom.

Szined előtt mindennap elesem:
De te lettél Atyádnál kezesem.
Ha megölsz is,mindig benned bizom.
Szent véredhez futok,ha szomjózom.

Napkelettől egész napnyugatig,
Szent nevedben biztam én fáradtig.
De megbocsáss,mert szivemből szánom,
Könnyek miatt szememben nincs álom.

Az ágyamba zokogva költözöm,
Vánkosomat könnyemmel öntözöm;
Ha megtartasz holnapi napodra,
Nem fordítom azt megbántásodra.

Ne szólíts ki Uram készületlen,
Vezess előbb az enyhítő kutra,
Hogy jussak a mennyei jusra,/juthassak/

Ugy bocsáss el engem a nagy utra.

A M E N

Második

Nagy Boldog-Asszony napjára

Örülj, vigadj tisztaságban

Megvirágzott anyaság,

Angyali ártatlanságban

Tündöklő menyasszonyság!

Mária, Mária! egek királynája,

Bünösök szószólója!

2.

Körülveve mai napon

Az angyali sokaság,

Mert megkoronáz tégedet

A teljes Szent-Háromság.

Mária, Mária! s a t.

3.

Téged Istennek kedvesét

Az angyalok csudálnak,

Látván szerelmes jegyesét

A mennyei királynak.

Mária, Mária! s a t.

4.

Hasonlítanak szépségéhez

A felkelő hajnalnak,

Elválasztott seregéhez

Az erős tábornak.

Mária, Mária! s a t.

5.

Tebenned feltaláltatnak

Nap és hold ékessége,

Azért választott magának

Az Isten bölcsessége.

Mária, Mária! s a t.

6.

Mondván: Jöj fel én Kedvesem!

Ma megkoronáztatol,

És a királyi trónussal

Mennyben jutalmaztatol. Mria.stb.

7.

Az egeknek egeiben

A trombiták zengenek,

Az angyalok énekléssel

Máriának örvendnek.

Mária, Mária! s a t.

8.

Mert Mária, szent fiának

Jobb keze felől áll,

A mennyei királynénak

Mind udvarolnak vala.

Mária, Mária, s a t.

9.

Atyja, királyi pálcáját

Kinyujtván, köszöntötte,

A fiu mint édes anyját

Felettébb megtisztelte.

Mária, Mária, s a t.

10.

Szent-Háromság királynéját

A trónusba emelte,

Szent Háromság koronáját

Fejére helyeztette.

Mária, Mária, s a t.

11.

E napon vett hatalmaddal

Mária! segélj minket,

A te erős karjaiddal

Oltalmazd életünket.

Mária, Mária! s a t.

12.

Hogy az éhség és döghalál

Meg ne rontson bennünket

Végtére az örök halál

Ne eméssze lelkünket.

Mária, Mária! s a t.

13.

Szép négy új Istenes Énekek,

1. Oh, keserves anya...
2. Köszöntlek tégedet szép....
3. Csuda tündöklő pátronánk...
4. Örömet zengnek ma mennyben...

Budán, 1857.-Nyom. és kiadja Bagó Márton.

1. Oh keserves anya, szép szűz Mária!
Te hozzád fordulunk egek asszonya,
Oh keserves szűz Mária!
E siránkozz ily zokogva.
Hogy szentséges fiad tőled bucsuzott,
Nagy keserves bánat téged elnyomott... stb.
Neczemáné kertben hogy imádkozott,
A mi bűneinkért vérrel izzadott... stb.
Az átkozott Judás hogy elárulta,
A pogány zsidóknak kezébe adta... stb.
Pilátusnak, hogy ő udvarába
bevitettetett a törvényházba... stb.
A nagy szentencziát hogy kimondották,
Hogy felfeszíttessék, azt kiáltották... stb.
A tövis-koronát fejébe tették,
És vörös bársonyba felöltöztették... stb.
Keresztfát szentséges vállára tették... stb.
Kálvária hegyre őtet kísérték ..stb.
Kálvária hegyre hogy elérkezék
Egyetlen szegekkel hozzászegeztek.....
Fölemelet kereszten fejét lehajtja,
Ő szentséges lelkét atyjának adta...
Nagy szentséges teste levétettetett
És új koporsóban eltemettetett...
Ő feltámadását kijelentette,
Mária Magdolnának kertész képébe,
Oh keserves szűz Mária!
Elmúlt fiad nehéz kinja.

2.

Köszöntlek téged szép szűz Mária!
Hogy méltóvá tettél meglátásodra.
Oh szentséges szűz Mária!
Kinek szűz karján szent fia.
Jöttél meglátásodra! szeretetemből....stb.

Nyisd meg azért kérlek, szived ajtaját,
Szegény bűnösökhöz, mutass gráciát... stb.
Sirván leborulok itt képed előtt,
Kérünk, nyerj kegyelmet szent fiad előtt. Stb.

Óh, szép szűz Mária! tekints mireánk,
Légy szent fiad előtt kegyes pátronánk,, stb.

Kihez folyamodjunk, mert te kivüled,
"incsen irgalmasság, van csak tebenned...

Jusson fel már hozzád én könyörgésem,
Oh szép szűz Mária! hallgasd kérésem...

Vedd hozzád lelkemet, és légy oltalmam,
Halálom óráján, szép szűz Máriám,
Oh, szentséges.... stb.

3.

A szent kuthoz.

Csuda tündöklő pátronánk,
Boldogságos szűz Mária!
Csudákkal följelentődött, Oh Mária!
E csuda forrás vize közt, Jézus anyja!
Kieresztette könnyeit,
Gyógyítja bűnös népeit.
E szent kutnak forrás vize, oh Mária!
Bűnünk mocskát tisztítsa le, Jézus anyja.
messziről fáradtunk hozzád,
Hogy szent képedet meglátván
Térdre essünk szent képednél, Oh Mária!
Esedezél szent fiadnál, Jézus anyja!
Könnyes szemmel reád tekintek
Szent képednél letérdelek.
Vigasztalástm hogy nyerhessek Oh Mária!
Fájdalmas szent trónod előtt, Jézus anyja!
Csuda dolgait szemlélni,
Jöttünk Máriát tisztelni,
E régi rejtött szent helyen, Oh Mária!
Jelentődött e szent kutban, Jézus anyja!.....a többi oldalak hiányoznak

Kár, hogy e régies hangvételi énekek a későbbi ponyvákön már ritkán
jelengnek meg. Tipusok szép példányait jelzik, s kevés kiadvány miatt
alig terjedtek a nép körében. -A szerzősége vonatkozó adataink egye-
lőre csak feltételezen alapozik. A tartalmilag ezen énekekhez hasonlót
már többet közöltünk az eddigiek során. Feltehető, hogy azok is ezeknek
alapján készültek, újraíródtak.

Bucsujáró szent énekek.

Budán, 1886. Nyom. Bagó Márton és fiánál.

1. Dallama: Boldogtalan, szerencsétlen..

Ismét elmúlt egy esztendő, hogy a szent helyen voltunk,
Nagy örömmel, szerencsésen most is ide jutottunk.

Ur Jézus segítségével szerencsésen utaztunk,
Megtaláltuk szüz anyánkat, a kiért fáradoztunk.

De soká jött el az a anp, lassan mult el az óra,
A melyben mink községünkben elindultunk az utra,
Elhagytuk családjainkat, szülőföld-határunkat,
A hivek közt hogy megváltunk, adtuk forró csókunkat,
No, de már most hogy itt vagyunk, örvendez szivünk, lelkünk,
Édes anyánk, szüz Mária ezt honnan érdemeltük,
Megtaláltuk bus szivünknek kegyes vigasztalóját,
Ezt az illatozó rózsát, szénységes szüz Máriát.

Leteszi itt panszát az elhagyott özvegy,
A sok lemaradott árva fájdalmában kesereg,
Ne sirjatok ti bus árvák, szüz Mária le nem hagy,
Ő a ti édesanyátok, karjai közé fogad.

Illatozó szép rózsaszál, tekints le mindnyájunkra,
A kik tehozzád sietteünk, fölmagasztalásodra,
Vigasztald meg bus szivünket te legjobb édes anyánk,
Oh, szentséges szüz Máriánk, nyerd meg nekünk koronánk.

Köszönteni jöttünk téged, oh legszentebb drága szüz,
E fölszentelt oltár fölött ragyogsz, mint az égő tűz,
Oh tekints le hivedre, a kik ide eljöttünk,
Oh legszentebb sziv asszonya összetett kézzel kérünk.

Oh, jaj, mert eszünkbe jutván a te irgalmasságod,
Melyt most öt esztendeje tett velünk anyaságod,
Jaj, mert te lettél az anyja sok árva gyermeknek,
Te lettél szent fiad előtt pártfogója népednek.

Oda van azb édes anya, oda a jó nevelő,
Jaj, mert magához szólítván szegényt a jó teremtő,
De vége se lett a háznép közt az egyik sirásnak,
Midőn a kenyérkereső jó atyának sirt ásnak,

Nincs már atya, nincs már anya, oh sok szomoru árva,
Oda a kenyérkereső, örökre el van zárva,
Ügyefogyott kis gyengécske, ki most keztél beszélni,
Mily keserves lesz már néked szülő nélkül meglenni.

Jaj,hát van-e e világon ő rajtok szánakozó,
Jaj,van ugyan,de most ritka nékik a kenyéradó,
Jaj,hát még a kis ártatlan,ki a földön mászkála,
Szerencsétlent ki szánja meg,ki lesz az ő dajkája.

Sirnak már a sok örgeke,keservesen zokog~~Makxx~~
Vezetik az unokákat gyenge kezöknél fogva,
Jaj,nincsen már,ki nekijök egy kis falatot adna,
Oh legszentebb szív Mária te légy az édes anyja.

Ne sirjatok ártatlanok,itt van édes anyátok,
Majd rendel néktek jó angyalt,ki gondot visel rátok,
Legszentebb szív Szüz Mária lett árvák édes anyja,
Ő majd gondotokat viseli,siessetek hozzája.

Jaj,mindenütt a sok árvák,egyedül megmaradtak,
A kik minden nap keserves,sürü könnyet hullatnak,
Nincs már atya,nincs már anya,ki őket vigasztalja,
Oda a kenyérkereső,örökre le van zárva.Amen.

2.A szüz Máriához a szent helyen,/Dellam:Tulajdon.

Szólnak a harangok zúgó nyelvei,
Jönnek Máriának bizgó hivei,
Szomoru szívvel kiáltják;
Hol vagy Mária,édes anyánk!

Szívbeli fohással és nagy panasszal,
Hangzik az egész völgy és minden oldal,
Szomoru.... stb.

Lobognak a zászlók tiszteletedre,
Fénylik a tetején Krisztus keresztje....stb.

Uti vezérünk volt Krisztus keresztje,
Ezen szentegyháznak torony czimere... stb.
Ebben lakik édes anyánk,
Anyai szívvel várt reánk.

Ha a bünt kedveled,ne nézd arczképét,
Szentséges szívében mozgatod törét,
Ki büneit szaporitja,
Szüz Máriát szomoritja.

Tégy hát e szent helyen szívből fogadást,
Nyerhess büneidből lelki tisztulást,
Mert a tisztaságnak anyja,
Tíveit Jézusnak adja.

Kik az ártatlanság szüz liliomát,
Alázatosságnak szelid rózsáját,
Tisztán birják bemutatni,
Jézus fogja vigasztalni.

Tej és méz a szánkából anyai neved,
Tiszta szívet szeret szerető szived,
Fogadd magadnak szívünket,
Néked ajánljuk lelkünket.

A ki szivből megtér hulljon térdére,
Porig megalázva nézzen a földre,
Sirva zokogja panaszát,
Ugy tisztelje szüz Máriát,
Gárbiel angyallal kezd üdvözleni,
És szent Erzsébettel megköszönteni,
Térden kerüljed oltárját,
Önnyeddel öntözd zsámolyát.

Üdvözlégy Mária mi édes anyánk,
Halálunk óráján légy kegyes dajkánk,
Gyönyörűséges nevedért,
Esedezzél mindnyájunkért.

Ha eljön a halál, lelkünket hija,
Légy vigasztalója szép szüz Mária,
Téged kérünk e szent helyen,
Végső óránkon légy jelen, Amen.

3. Dallam: Tulajdon

Jertek Jézus hivei,
Mária tisztelői,
Szívünkben imádkozzunk,
Zengő éneket mondjunk.
Jaj, de boldogok vagytok,
Kik Jézusnak szolgáltok,
Fáradtságtok jutalma,
Bőség lesz mennyországba.
Elmémnek gondolatja,
Nyelvem is azt kiáltja,
Nyelvem is azt kiáltja,
Jézus könyörülj rajtam.

Akármerre fordulok,
Szebbet nem gondolhatok,
Mint ha Jézust szeretem,
Szent nevét emlegettem.

Mária, édes anyánk,
Jőjj el ide mihozzánk,

Karold át e sereget,
Megtisztelti nevedet.

Majd ha innét kimulunk,
És a sirba leszállunk,
Fogadj palástod alá,
Mária, édes anyám.

Dicsőség az Istennek,
Fiunak, Szentléleknek,
Tisztelet és hatalom,
Adassék a szent szüznek! Amen.

E népénekek dallamát somogyi énekeseink előadására alapján közöljük/Szijaártó, Kutiné/.

A ponyvakiadás mellett énekeseink szövegváltozatait is bemutatjuk, hisz e vándor énekek számtalan szöveg vagy dalvariánsban élnek a nép körében, /a ponyva megadott dala:

"Tulajdon", rendszerint a Jeruzsálem utca vérel folydogál kezdetűre éneklük pl. a 2. énekünk a 3. "tulajdon" dala a Kutiné-féle/lásd még Volly 56. ill. 25. sz. énekét/

A 4.ének megadott dallama:Hol vagy magas....kezdő ének,amit a nép nemigen ismer.

Kössünk szép koszorut kedves szüz anyánknak,
Olvasószemekből rózsabimbók válnak.

Minden olvasószem bimbócskává válik,
Ha az ember buzgó szivből imádkozzik.

Mondjuk szépen,tisztán minde vers titkait,
Ezerszer megálda nev tisztelőiz.

Minden vers végére reá vagyon írva,
Ezerszer,ezerszer áldassék Mária.

Oh kegyelmes szent szüz,hallgasd meg népedet,
A ki szivből mondja áldott szent nevedet.

A legnagyobb szemre az vagyon ráírva,
Miatyánk Ur ¹sten,mindeneknek ura.

Mert az atyától függ mindenek legjobban,
Áldassék szent neve földön,mennyországban,

Olvasós társaim,mondjuk az olvasót,
Szüz anyánk fejére kössünk szép koszorút.

Az első olvasó örvendetes rózsa,
Mert a szüz Máriát öröme gyullasztja.

A másik után fájdalmas olvasó,
Az ur Jézus Krisztus sok kinjáról való.

Harmadik utána dicsőséges rózsa,
Mert szüz anyánk mennyben meg van koronázva.

M Szüz anyánk Mária,fogadd e szent füzért,
Ajánlg fel Jézusnak hü tisztelőidért.Amen.

E szenolvasóbeli,rózsafüzéres ének szintén gyakori ajánlata a ponyva-
istóriáknak.Számtalan kiadást megért;s többen is foglalkoztak mind
szövegével,mind dallamával.Somogyi énekeseink a mellékeltten közölt
dallammal szokták előadni,gyakran szerepel búcsúsénekként is.

Az alant közlendő istóriásénekeket tartalmazó füzet címlapja hiányzik.
~~A lourdesi csodás esemény számtalan lírai és epikus formának vált az ih-~~
~~letéjévé,~~ szinte naponként ontották honi istóriásaink is a legkülönbözőbb
énekeket. Köztük találunk költészetileg érettebb változatokat, de mint e
közlésünk is mutatja - gyenge alkotásokat is. Már a hosszú cím is a hatni-
akarás szándékával lép föl:

"Hallgassátok áldott keresztények mi Lourdonban történt, egy csudaeseményt
mint Lourdonban történt csudaesemény,

Ott egy kis kerekerdőben,

Egy kis kápolna áll,

Hét szárnyas angyal szent miséket szolgál.

A kápolna falán függ ott egy szép

A fájdalmas anyát ábrázoló szent kép,

Hét kard villog mellén, szurva sz. szívében,

S szent Fia holttestét tartaja szüz ölében.

Midőn mindenszentek napján sz. mise volt,

Szentséges pápa a kép előtt meghajolt,

A csudakép felől nagy sirás hallatszott,

A szent Szüz szeméből rezgő könny hulladzott.

És a könny lecsordult Krisztus sebeire,

És onnan véresen a szent Szüz térdére!

A kik jelen voltak, mélyen megindultak,

Összetett kezeikkel földre leborultak.

A sz. Szüz képéhez hét szárnyas angyal

Jövendőt jelentve a sok rossz nép előtt.

Első döghalál ijeszté a nagy bünt,

S nyugatra fordulvanagy hirtelen eltűnt.

Második keresztbe téve a két kardotm

Háborut jelentett és mifelénk tartott;

De mintha sehol se látna mást, mint a bünt,

Örüllegegett és nagy hirtelen eltűnt.

A harmadik tartott igazságmérleget,

Melyet meglátva, az emberszív rettegett;

Egy tánxérjät immár a sok bün levonta,

Elül, hogy végóránk közeéeg naponta.

"egyedik öntestét tépte és szaggatta,

Hogy a nép nem bőjtől, búsan kimutatta,

S fölrepült és arról adott tanulságot,

Hogy el kell már hagynunk e hiu világot.

Ötödik keresztfát tartott jobb kezében,

Melyen Krisztus függött végső perczeiben,

Vérző sz. sebekkel, halavány hunyt szemmel,

Alatta szent anyja égő gyötrellemmel.

E kinra sziklák mind megrepedeztek,
Halottaikból a népek mind fölkeltek.
És élők! ti is a bünből keljetek fel,
Mert meghalnotok és majd számolnotok kell.

Hatodik mind a két szemét eltakarja?
Mert a bujaságot látni nem akarja;
Eltűnik, mert semmiképen nem sziveli,
Hogy a fiatal a vénet nem tisztelki,
Hetedik a bosszuállásnak angyala,
Kinek örök kinzás vala hivatala,
Mert pokolból jött fel, hogy szüntesse a bünt,
Bosszusan szétnézett s nagy hirtelen eltűnt.

Nem látott sem gyónót, sem pedig áldozót,
Sem egy igazbitót, sem dus adakozót;
Nem látott bőjtölőt, se ájtatos szüzet,
Mind csak olyat, a ki várhat örök tüzet.

Oh fájdalmas szent Szüz! értünk intő képed
Hiszszük: oh ne hagyd el tántorodott néped,
Kérjed le mireánk Szentlélek áldását,
Hogy hiven kövessük a Krisztus vallását.

Szeressük az Istent mi teljes szivünkéből,
És teljes lelekünkéből és minden erőnkéből.
Vessük meg a világnak minden búbáját,
Hordozzuk a Krisztus véres keresztfáját.

Induljunk a csudaképet meg-csókolni
A szent Szüznek tiszta szivünkéből hódolni;
Szent imát s éneket együtt hangoztassunk,
Hogy egykor hozzá a mennybe eljuthassunk. Amen.

Hallam: Ki az egek felségében lakol.
Mindnyájatokat kérlek keresztények,
A kik e szent helyre jöttetek,
Tiszteljétek a szép lourdi szüz Máriát,
Árvák és özvegyek édes anyját.

Megsegít ő, csak mi el ne hagyjuk,
Káromlással soha meg ne bántuk,
Mert ő nekünk a mi édes anyánk,
Kéri értünk a mennyei atyát.

Azért, a kik szent képéhez jöttünk,
Szent olzára előtt esedezzünk,
Arra kérjük a jó édes anyát,
Engesztelje értünk ő szent fiát.

Eljött ide sok özvegy és árva,
Oh, tekints le, kérünk, mindnyájunkra,
Vigasztald meg a szegény árvákat,
Vakot, némát, és a nyomorultat.

Mert te vagy a kegyelemnek anyja,
Oh, szentséges csudálatos anya,
"yerd meg nekünk szegény bűnösöknek,
Hogy lakosi legyünk a mennyeknek.

Hozzád folyamodunk édesanyánk,
Mert te vagy a mi kegyes pátronánk,
Tekints, kérünk, bűnös szolgálóra,
Édes anyánk, oh lourdi szép szűz Mária.

E templomban látjuk szent képedet,
Arjaidon Jézust, szülöttedet,
De nem tudjuk, meglátjuk-e többet,
Vagy a halál elviszi éltünket.

Mint sokakat, a kik most egy éve
jelen voltak szent tiszteletedre,
Sok jó édes atyát, édes anyát,
Hant alá zárt az az irigy halál.

Azért oh el ne hagyj édes anyánk,
E siralomvölgyben tekints reánk,
Mert te vagy az árvák édes anyja,
Szomorú szívek vigasztalója.

Arra kérünk téged édes anyánk,
Halálunk óráján jőjj el hozzánk,
Ne hagyj minket bűnös népeidet,
Karolj által, bidd mennybe lelkünket.

Ph bűnösök" ide siessetek,
A szentséges szűz anyát kérjétek,
Hogy majd egykor minket mennyországban
Vezessen be szent fia jobbjára.

"ennyországnak dicső királynéja,
A benned bizóknak hív oltalma,
Szegény bűnösöknek pártfogója,
Kesergő szívek vigasztalója.

Látod sok szülő keserüségét,
Árvák, özvegyek nagy szegénységét,
"yerj vigasztalást a kesergőknek,
És táplálékot az éhezőknek.

Nagy dicsőség legyen azatyának,
Szentlélekkel együtt szent fiának.
Tisztelet adassék Máriának,
Az úr Jézus Krisztus szent anyjának.

Amen.

gallama:Fájdalomnak ünnepeh.

Mária tiszteletére,
 Üsszegyültünk e szent helyre,
 Tiszteljük a lourdi szüz Máriát,
 Mindnyájunk pártfogóját.

Mert ő a mi édes anyánk,
 Kéri tőlünk ő szent fiát,
 Hogy ne hagyjon el minket,
 Vigy mennybe lelekünket.

Mária az árvák anyja,
 Szomoruk vigasztalója,
 A bünösök oltalma,
 Beteggek gyógyítója.

Oh, Mária édes anyánk,
 Mink is kérünk, tekints reánk,
 E siralomvölgyében,
 Szegény bus özvegyekre.

Hogyha eljön a végóránk,
 Édes anyánk jőjj el hozzánk,
 Ne hadd el népeidet,
 Kik tisztelnek tégedet.

Ne hagyj minket édes anyánk, ha eljön
 utolsó óránk, karolj által bennünket, vedd fel
 vedd fel mennybe lelkünket.

Leborulunk hát előtted,
 kérünk segíts meg bennünket,
 oh lourdi szüz Mária
 tekints le mindnyájunkra.

Szólj érettünk szent fiadnál,
 oh lourdi szüz Mária édes anyánk,
 hogy majd egyszer az égben
 láthassunk színről színre.

Üdvözlégy oh lourdi szüz Mária,
 mennyországunk királynéja,
 Jézus édes dajkája,
 bünösök pártfogója.

Azért téged üdvözlünk,
 ne felejtkezz felőlünk,
 éhség, hadak, döghalál,
 minket ettől megtartsál.
 sok hibásunk hová legyünk,

